

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความอนุเคราะห์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.รัตนวรรณ ธนานุรักษ์

- สิ่งที่แนบมาด้วย
๑. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสัมภาษณ์
 ๒. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสอบถาม
 ๓. หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 ๔. แผนการจัดการเรียนรู้
 ๕. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ๖. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสังเกตทักษะการจัดดอกไม้ในงานพิธี
 ๗. แบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรการฝึกอบรม

ด้วย นางชนิสรา เทียมตระกูล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาหลักสูตรและการสอน ได้รับการอนุมัติในการทำการศึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม เรื่อง การจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมี รศ.ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร.เนติ เฉลียววเรศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทร หิรัญวงษ์)

ผู้อำนวยการ มรท.ศูนย์การศึกษ้อำเภอเดิมบางนางบวช

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน รศ.ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง

- สิ่งที่แนบมาด้วย
๑. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสัมภาษณ์
 ๒. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสอบถาม
 ๓. หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 ๔. แผนการจัดการเรียนรู้
 ๕. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ๖. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสังเกตทักษะการจัดดอกไม้ในงานพิธี
 ๗. แบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรการฝึกอบรม

ด้วย นางชนิสรา เทียมตระกูล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาหลักสูตรและการสอน ได้รับการอนุมัติในการทำการศึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม เรื่อง การจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมี รศ.ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทร หิรัญวงษ์)

ผู้อำนวยการ มรท.ศูนย์การศึกษ้อำเภอเดิมบางนางบวช

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ดร.เนติ เกลียววาเรศ

- สิ่งที่แนบมาด้วย
๑. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสัมภาษณ์
 ๒. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสอบถาม
 ๓. หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 ๔. แผนการจัดการเรียนรู้
 ๕. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ๖. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสังเกตทักษะการจัดดอกไม้ในงานพิธี
 ๗. แบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรการฝึกอบรม

ด้วย นางชนิสรา เทียมตระกูล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาหลักสูตรและการสอน ได้รับการอนุมัติในการทำการศึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม เรื่อง การจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมี รศ.ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร.เนติ เกลียววาเรศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทร หิรัญวงษ์)

ผู้อำนวยการ มรท.ศูนย์การศึกษาอำเภอเดิมบางนางบวช

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผศ.ศรินทิพย์ ภู่อำลี้

- สิ่งที่แนบมาด้วย
๑. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสัมภาษณ์
 ๒. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสอบถาม
 ๓. หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
 ๔. แผนการจัดการเรียนรู้
 ๕. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 ๖. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสังเกตทักษะการจัดดอกไม้ในงานพิธี
 ๗. แบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรการฝึกอบรม

ด้วย นางชนิสรา เทียมตระกูล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาหลักสูตรและการสอน ได้รับการอนุมัติในการทำการศึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม เรื่อง การจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมี รศ.ดร.ปราโมทย์ จันทรเรือง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และ ดร.เนติ เฉลยวาเรศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ใคร่ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ คุณภาพของเครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทร หิรัญวงษ์)

ผู้อำนวยการ มรท.ศูนย์การศึกษาอำเภอเดิมบางนางบวช

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ที่

วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๖

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

เรียน ผศ.วาสนา วราภักดิ์

สิ่งที่แนบมาด้วย ๑. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสัมภาษณ์
๒. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสอบถาม
๓. หลักสูตรฝึกอบรม เรื่อง การจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น
๔. แผนการจัดการเรียนรู้
๕. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
๖. แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสังเกตทักษะการจัดดอกไม้ในงานพิธี
๗. แบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรการฝึกอบรม
ด้วย นางชนิสรา เทียมตระกูล นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาหลักสูตรและการสอน
ได้รับการอนุมัติในการทำการศึกษาวิทยานิพนธ์ เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรการฝึกอบรม เรื่อง การจัดดอกไม้ใน
งานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยมี รศ.ดร.ปราโมทย์ จันทร์เรือง เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
หลัก และ ดร.เนติ เกลียวเรศ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ปัจจุบันอยู่ในขั้นตอนการสร้างเครื่องมือใช้ในการ
ทำวิจัย ซึ่งผู้วิจัยได้เรียนเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือในครั้งนี้
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ขอความอนุเคราะห์จากท่านในการตรวจสอบ คุณภาพของ
เครื่องมือวิจัย ตามเอกสารที่แนบมาพร้อมหนังสือนี้ และ ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุนทร ทิรัญวงศ์)

ผู้อำนวยการ มรท.ศูนย์การศึกษาก่อเดิมบางนางบวช

ปฏิบัติราชการแทน คณบดีคณะครุศาสตร์

ภาคผนวก ข

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

1. รองศาสตราจารย์ ดร. ปราโมทย์ จันทร์เรือง	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
2. ดร.เนติ เฉลยวาเรศ	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศรีนทิพย์ ภู่อำลี้	อาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วาสนา วราภักดิ์	อาจารย์พิเศษ คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
5. ดร.รัตนาวรรณ ธนานุรักษ์	อาจารย์ประจำคณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ภาคผนวก ค
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์

เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น

(สำหรับผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสวนหลวง ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี ครูฝ่ายบริหารงานบุคคล คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้ปกครองนักเรียน)

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์ฉบับนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับความต้องการ การพัฒนาหลักสูตร
ฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ผู้วิจัยจึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านโปรดตอบตามความเป็นจริง โดยแบบสัมภาษณ์นี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน
จำนวน 12 ข้อ

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 6 ข้อ

ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรหรือการจัด
กิจกรรมการฝึกอบรมการเรียนการสอนและข้อเสนอแนะอื่นๆ จำนวน 2 ข้อ

ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่ให้สัมภาษณ์

นางชนิสรา เทียมตระกูล

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ผู้สัมภาษณ์

แบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ จำนวน 6 ข้อ

1. ชื่อ.....นามสกุล.....

2. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

3. อายุ ☐ 30-40 ปี ☐ 41-50 ปี ☐ 51-60 ปี ☐ 60 ปีขึ้นไป

4. ระดับการศึกษาสูงสุด

☐ ต่ำกว่าปริญญาตรี ☐ ปริญญาตรี ☐ ปริญญาโท ☐ ปริญญาเอก

5. ตำแหน่งหน้าที่การงาน

☐ ผู้อำนวยการโรงเรียน

☐ ครูผู้สอนกลุ่มสาระการเรียนรู้การงาน อาชีพและเทคโนโลยี

☐ ครูฝ่ายบริหารงานบุคคล

☐ คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

☐ ผู้ปกครองนักเรียน

6. ประสบการณ์อบรมหรือสัมมนาหรือเกี่ยวข้องกับการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัด
ดอกไม้ในงานพิธี ใช้ในการจัดการเรียนการสอน

☐ ไม่เคย

☐ เคย เรื่อง

.....
จัดโดยหน่วยงาน

.....
.....
.....
.....

ตอนที่ 2 ความต้องการเกี่ยวกับ การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จำนวน 4 ข้อ

1. ท่านคิดว่าปัจจุบันหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการจัดการศึกษาอย่างไร

☐ มีความสำคัญและมีความจำเป็น

เพราะ

.....

.....

.....

.....

☐ ไม่มีความสำคัญและมีความจำเป็น

เพราะ

.....

.....

.....

.....

2. ท่านคิดว่าควรนำความรู้เกี่ยวกับการจัดดอกไม้ในงานพิธี มาจัดทำเป็นหลักสูตรฝึกอบรมหรือไม่ เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

3. ท่านคิดว่าการส่งเสริมให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี แก่ นักเรียนเป็นสิ่งที่ดีมีประโยชน์ต่อนักเรียนหรือไม่ ถ้าดีและมีประโยชน์ท่านคิดว่าควรที่จะสนับสนุนส่งเสริมในลักษณะใด

.....

.....

.....

.....

4. ท่านมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในด้านต่อไปนี้อย่างไร

4.1 ด้านหลักการ ท่านคิดว่าหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี ควรมีหลักการอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4.2 ด้านจุดมุ่งหมาย ท่านคิดว่าหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี ควรมีจุดมุ่งหมายอย่างไร

.....

.....

.....

.....

4.3 ด้านผู้เข้ารับการอบรม ท่านคิดว่าหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี ควรมีอายุเท่าไร เพราะเหตุใด

.....

.....

.....

.....

4.4 ด้านขอบข่ายเนื้อหาสาระ ท่านคิดว่าหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี ควรมีขอบข่ายเนื้อหาสาระอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

4.5 ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม ท่านคิดว่าควรกำหนดระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรมกี่ชั่วโมง หรือกี่วัน จึงจะเพียงพอที่จะทำให้นักเรียนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม

.....

.....

.....

.....

4.6 ด้านการจัดกิจกรรมฝึกอบรม ท่านคิดว่าควรทำเทคนิควิธีการฝึกอบรมและกิจกรรมใดบ้างมาใช้ในการฝึกอบรมเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม

.....

.....

.....

4.7 ด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ ท่านคิดว่าเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรม ควรใช้สื่อและวัสดุอุปกรณ์ประเภทใดบ้าง มาใช้ประกอบการฝึกอบรม

.....

.....

.....

4.8 ด้านการวัดผลประเมินผล ท่านคิดว่าควรใช้วิธีการใดบ้างในการวัดผลประเมินผล เพื่อตรวจสอบว่านักเรียนได้บรรลุจุดมุ่งหมายของการฝึกอบรมหรือไม่

.....

.....

.....

ตอนที่ 3 ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรหรือการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมการเรียนการสอนและข้อเสนอแนะอื่นๆ จำนวน 2 ข้อ

1. ปัญหาและอุปสรรคที่ท่านเคยประสบมาในการพัฒนาหลักสูตรหรือการจัดกิจกรรมการฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรม มีอะไรบ้าง และมีแนวทางแก้ไขปัญหายังไร

.....

.....

.....

2. ข้อเสนอแนะอื่นๆ

.....

.....

.....

แบบสอบถาม

เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น

(สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น)

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ เป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับ ความต้องการของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษาตอนต้น ในการเข้ารับการฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี ขอให้นักเรียนได้ตอบ
แบบสอบถามตามความเป็นจริง แบบสอบถามฉบับนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน จำนวน 10 ข้อ ดังนี้
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ
ตอนที่ 2 ความต้องการของนักเรียนในการเข้ารับการอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี
ต่างๆ และรูปแบบของกิจกรรมในการฝึกอบรม จำนวน 5 ข้อ
ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม

ผู้วิจัยขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ตอบแบบสอบถาม

นางชนิสรา เทียมตระกูล

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ผู้สอบถาม

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ

คำชี้แจง จงเติมข้อความลงในช่องว่างและกาเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ตามความเป็นจริง

1. เพศ ☐ ชาย ☐ หญิง

2. อายุ ☐ 12 ปี ☐ 13 ปี ☐ 14 ปี ☐ 15 ปี

3. ระยะเวลาที่เข้าศึกษาในโรงเรียนแห่งนี้
☐ 1 ปี ☐ 2 ปี ☐ 3 ปี ☐ 4 ปี

4. อาชีพของผู้ปกครอง (บิดา)

☐ รับราชการ ☐ รับจ้าง/ทำงานโรงงาน ☐ ค้าขาย
☐ อาชีพส่วนตัว ☐ เกษตรกรรม ☐ ไม่ระบุ ☐ ไม่ได้ทำงาน

อาชีพของผู้ปกครอง (บิดา)

☐ รับราชการ ☐ รับจ้าง/ทำงานโรงงาน ☐ ค้าขาย
☐ อาชีพส่วนตัว ☐ เกษตรกรรม ☐ ไม่ระบุ ☐ ไม่ได้ทำงาน

5. นักเรียนเคยได้เข้ารับการฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี หรือไม่

☐ เคย ☐ ไม่เคย

(ถ้าเคย) นักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการจัดดอกไม้ในงานพิธี เรื่องใดบ้าง (โปรดระบุ)

ประวัติความเป็นมาของการจัดดอกไม้

☐ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดอกไม้
☐ การจัดเตรียมดอกไม้และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
☐ หลักการจัดดอกไม้

ตอนที่ 2 ความต้องการของนักเรียนในการเข้ารับการอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี และรูปแบบของกิจกรรมในการฝึกอบรม จำนวน 5 ข้อ

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย✓ ลงในช่อง ☐ และเติมข้อความลงในช่องว่าง ตามความเป็นจริง

1. ความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

☐ มาก ☐ ปานกลาง ☐ น้อย

2. ความต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับการจัดดอกไม้ในงานพิธี (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ประวัติความเป็นมาของการจัดดอกไม้
- ☐ ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดอกไม้
- ☐ การจัดเตรียมดอกไม้และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
- ☐ หลักการจัดดอกไม้

3. นักเรียนต้องการให้มีวิธีการอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เชิญวิทยากรผู้มีความรู้ความชำนาญมาบรรยาย-สาธิต
- ☐ ฝึกปฏิบัติจริง
- ☐ การประชุมสัมมนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

4. นักเรียนต้องการสื่อประกอบการฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี อย่างไร (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ เอกสารประกอบการฝึกอบรม
- ☐ คอมพิวเตอร์
- ☐ วีดิทัศน์/เครื่องเล่นซีดี
- ☐ โปรเจคเตอร์/จอฉาย
- ☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

5. นักเรียนต้องการใช้เวลาในการฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี อย่างไร

☐ 6 ชั่วโมง ☐ 8 ชั่วโมง ☐ 10 ชั่วโมง ☐ 12 ชั่วโมง

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เพิ่มเติม

[illegible]

แบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรการฝึกอบรม

เรื่อง การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้น

(สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น)

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้ ใช้ประกอบการวิจัยตามหลักสูตรปริญญาโท สาขา
หลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี ในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัด
ดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โดยแบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตร
ฝึกอบรม ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เจตคติที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการอบรม

ขอขอบคุณนักเรียนทุกคนที่ตอบแบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม

นางชนิสรา เทียมตระกูล

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ผู้สอบถามเจตคติ

**แบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรการฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดของท่านมากที่สุด

ตอนที่ 1 ข้อมูลส่วนตัว

1. เพศ

☐

ชาย

☐

หญิง

2. ท่านเคยเข้ารับการอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี มาก่อนหรือไม่

☐

เคย

☐

ไม่เคย

ตอนที่ 2 เจตคติที่มีต่อหลักสูตรฝึกอบรม

รายการประเมิน	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
1. ข้าพเจ้าเข้ารับการอบรมด้วยความเต็มใจ					
2. ข้าพเจ้าอยากให้แต่ละกิจกรรมการอบรมหมดเวลาเร็วๆ					
3. เรื่องราวในหลักสูตรฝึกอบรมน่าสนใจสำหรับข้าพเจ้า					
4. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกเมื่อต้องทำกิจกรรมต่างๆ ในการอบรม					
5. ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้รับการฝึกอบรม					
6. ข้าพเจ้าเข้าอบรมครั้งนี้รู้สึกว่าได้ประโยชน์มาก					
7. เวลาเข้าร่วมกิจกรรมข้าพเจ้าว่างนอนมากที่สุด					
8. กิจกรรมที่อบรมมีหลายรูปแบบน่าสนใจสำหรับข้าพเจ้า					
9. ข้าพเจ้าเข้าอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธีแล้วมีความรู้ด้านการจัดดอกไม้มากขึ้น					
10. ข้าพเจ้าดีใจที่มีโอกาสได้เข้ารับการอบรม					
11. หลังอบรมข้าพเจ้าตั้งใจจะปรับปรุงการปฏิบัติตนให้ดีขึ้น					
12. ข้าพเจ้าเห็นความสำคัญของการจัดดอกไม้ในงานพิธี					

รายการประเมิน	เห็นด้วย มากที่สุด	เห็น ด้วย	ไม่ แน่ใจ	ไม่เห็น ด้วย	ไม่เห็น ด้วยอย่าง ยิ่ง
13. ข้าพเจ้าได้ประโยชน์จากการอบรมครั้งนี้มาก					
14. ข้าพเจ้าคิดว่าหลักสูตรฝึกอบรมสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้วิธีการจัดดอกไม้ในงานพิธี ได้อย่างถูกต้อง					
15. ข้าพเจ้าเข้ารับการอบรมแล้วเข้าใจวิธีการจัดดอกไม้ในงานพิธี มากขึ้น					
16. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมแล้วทำให้ได้เรียนรู้ทักษะการจัดดอกไม้ในงานพิธี					
17. กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรมเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ น่าสนใจสำหรับข้าพเจ้า					
18. กิจกรรมในหลักสูตรฝึกอบรมทำให้ข้าพเจ้ามีความสนุกสนาน รู้สึกผ่อนคลาย					
19. ข้าพเจ้าอยากเข้าร่วมอบรมแบบนี้อีก					
20. ข้าพเจ้าคิดว่าควรจัดอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี อีกในทุกๆ ปี					

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการอบรม

ปัญหาในการเข้ารับการฝึกอบรม

.....

ด้านวิทยากร

.....

ด้านวิธีการสอนและการอบรม

.....

ด้านสื่อการสอนและการอบรม

.....

ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเจตคติฯ ครั้งนี้

นางชนิสรา เทียมตระกูล

นักศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

แบบสังเกตทักษะการจัดดอกไม้ในงานพิธี

คำชี้แจง

แบบสังเกตทักษะการจัดดอกไม้ในงานพิธีนี้ เป็นแบบสังเกตรายบุคคลโดยให้คุณครูสังเกตทักษะระหว่างการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมเรื่องการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น นักเรียนมีทักษะต่างๆ ตามที่ท่านเห็นว่าอยู่ในระดับใด โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องประเมินค่าตามความเป็นจริง คำตอบของคุณครูจะเป็นความลับและไม่มีการเปิดเผยแต่อย่างใด

ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสังเกตทักษะการจัดดอกไม้ครั้งนี้

นางชนิสรา เทียมตระกูล

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ผู้วิจัย

แบบสังเกตทักษะการจัดดอกไม้ในงานพิธี

คำชี้แจง

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงกับความคิดเห็นของท่านมากที่สุด

รายการประเมิน	ระดับการปฏิบัติ				
	ปฏิบัติ ถูกต้อง มาก ที่สุด	ปฏิบัติ ถูกต้อง มาก	ปฏิบัติ ถูกต้อง ปาน กลาง	ปฏิบัติ ถูกต้อง น้อย	ปฏิบัติ ถูกต้อง น้อย ที่สุด
1. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์					
2. ความสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์					
3. ลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติ					
4. ความประหยัดและคุ้มค่าในการใช้วัสดุอุปกรณ์					
5. ความสะอาด					
6. การเก็บอุปกรณ์					
7. ความสวยงามของผลงาน					
8. การออกแบบซุ้มหน้างาน					
9. ประโยชน์การใช้งาน					
10. การนำเสนอผลงาน					

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

.....

คำชี้แจง จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วทำเครื่องหมาย X ลงใน
 กระดาษคำตอบ

1. การจัดดอกไม้ของไทย เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยใด
 - ก. สุโขทัย
 - ข. อยุธยา
 - ค. อุทอง
 - ง. กรุงธนบุรี
2. วรรณกรรมไทยในเรื่องใดที่ได้กล่าวถึงการประดิษฐ์โคมลอยน้ำ โดยการนำดอกไม้มาตกแต่ง
 - ก. นางนพมาศ
 - ข. นางวิสาขา
 - ค. นางทมยันตี
 - ง. นางมัทนพาธา
3. พระพันปีหลวง เกี่ยวข้องกับงานดอกไม้ด้านใด
 - ก. จัดพานดอกไม้ได้สวยงาม
 - ข. ทำโคมลอยน้ำรูปดอกบัวเป็นคนแรก
 - ค. จัดแจกันดอกไม้สวยงาม
 - ง. ร้อยมาลัยดอกมะลิได้สวยงาม
4. ในสมัยรัชกาลที่ 5 พระพันปีหลวง ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ฝึกอบรมข้าหลวงและครูให้รู้จักทำดอกไม้แห้งแทนดอกไม้สดขึ้นใช้โดยได้จัดฝึกอบรมขึ้นที่ใด
 - ก. โรงเรียนราชินี
 - ข. โรงเรียนสวนกุหลาบ
 - ค. โรงเรียนสตรีวิทยา
 - ง. โรงเรียนบดินทร์เดชา
5. ในสมัยโบราณผู้ที่ห้ามใช้สัตว์ในพิธีบูชายันต์และใช้ดอกไม้ ผลไม้หรือขนมหวานแทน คือใคร
 - ก. พระเจ้าชาติศรีตรู

- ข. พระเจ้าพิมพิสาร
 - ค. พระเจ้าสุริยโชนะ
 - ง. องค์ลีมาล
6. ในสมัยรัตนโกสินทร์ งานดอกไม้ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาจนเฟื่องฟูมากที่สุดในรัชกาลใด
- ก. รัชกาลที่ 2
 - ข. รัชกาลที่ 3
 - ค. รัชกาลที่ 4
 - ง. รัชกาลที่ 5
7. ข้อใดเป็นความหมายของการจัดดอกไม้
- ก. การนำดอกไม้ ใบไม้ มาเรียงร้อยอย่างสวยงาม
 - ข. การนำดอกไม้ ใบไม้ มารวมกันอย่างเป็นระบบ
 - ค. การนำดอกไม้ ใบไม้ และวัสดุประกอบอื่นๆ มาจัดเป็นรูปทรงต่างๆ ตามกำหนดอย่างสวยงาม
 - ง. การวางแผนการจัดวางพื้นที่ โดยการนำดอกไม้ ใบไม้ และวัสดุอื่น มาผสมให้เกิดความกลมกลืนและเหมาะสม
8. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายในการจัดดอกไม้
- ก. ความสวยงาม
 - ข. ความถูกต้องของงาน
 - ค. ความเหมาะสมกับราคา
 - ง. ความเหมาะสมของสถานที่
9. ดอกไม้ ใบไม้ ชนิดใด **ไม่ควร** นำมาใช้จัดดอกไม้
- ก. กลีบดอกมีรอยยับยู่ยี่
 - ข. ดอกไม้สีสด ไม่ซีดเซียว
 - ค. กลีบดอกไม้ไม่หลุดร่วงง่าย
 - ง. ผิวก้านเรียบสด ไม่มีรอยถลอก
10. ดอกไม้ที่ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน “วันแม่” คือ ดอกอะไร
- ก. ดอกป๊อบบี้
 - ข. ดอกพุทธรักษา
 - ค. ดอกทานตะวัน
 - ง. ดอกมะลิ
11. ข้อใดเป็นวิธีการเตรียมดอกกุหลาบก่อนการจัดดอกไม้
- ก. ทำความสะอาดก้านแล้วแช่น้ำไว้

- ข. ทำความสะอาดก้านแล้ววางฝั่งไว้
 - ค. นำไปแช่น้ำทั้งหมดก่อนการใช้งาน
 - ง. ทำความสะอาดก้านตัดโคนก้านออกเล็กน้อยแช่น้ำไว้
12. ที่ยัดดอกไม้ในปัจจุบันนิยมใช้สิ่งใด
- ก. ตะปูแฉง
 - ข. ดันกล้วย
 - ค. ผักตบชวา
 - ง. โฟมปักดอกไม้
13. ข้อใดไม่ใช่ความสำคัญของการออกแบบการจัดดอกไม้
- ก. ช่วยจัดระเบียบทางความคิด
 - ข. กำหนดรูปแบบทางความงาม
 - ค. ช่วยให้การเลือกวัสดุเป็นไปอย่างเหมาะสม
 - ง. ช่วยให้งานตัวบุคคลลงในสถานที่ได้อย่างถูกต้อง
14. ถ้าจัดดอกไม้แบบลองผิดลองถูกแสดงว่าขาดความรู้ในข้อใด
- ก. การออกแบบการจัดดอกไม้
 - ข. การวางแผนการจัดซื้อดอกไม้
 - ค. การวางตัวบุคคลในการจัดดอกไม้
 - ง. การสื่อความหมายกับผู้เกี่ยวข้องในการจัดดอกไม้
15. ข้อใดคือการดูแลดอกไม้ให้มีความสดคงทน เมื่อจัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว
- ก. ไม่ควรพ่นน้ำที่ดอกไม้ จะทำให้ดอกไม้ชืดเซียวและเน่าเร็ว
 - ข. วางดอกไม้ให้ใกล้แสงแดดอ่อนๆ เพื่อให้ดอกไม้ได้สังเคราะห์แสง
 - ค. ห้ามเปลี่ยนน้ำและไม่ควรเติมน้ำ เพราะจะทำให้ก้านดอกไม้เน่าเสียเร็ว
 - ง. ตัดก้านดอกไม้เมื่อต้องการตกแต่งรูปทรงใหม่ หรืออาจเปลี่ยนแปลงบางส่วนถ้าจำเป็น
16. ข้อใดคือวิธีป้องกันจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดการอุดตันท่อน้ำเลี้ยงน้ำในก้านดอกไม้
- ก. การตัดก้านดอกไม้
 - ข. การเก็บช่อดอกไม้ในที่ที่มีอากาศเย็น
 - ค. ไม่ให้ดอกไม้ถูกแสงแดดส่องโดยตรง
 - ง. ทำความสะอาดอุปกรณ์การจัดดอกไม้หลังใช้งานทุกครั้ง
17. ข้อใดเป็นการเตรียมก้อนโฟมปักดอกไม้สด ก่อนการจัดที่ถูกต้อง
- ก. เปิดน้ำจากก๊อกใส่ก้อนโฟมปักดอกไม้โดยตรง
 - ข. ราดน้ำโดยใช้ขันหรือกระป๋องตักราดให้ทั่วก้อนโฟม
 - ค. นำน้ำใส่ถังหรือกะละมังแล้วนำก้อนโฟมปักดอกไม้ใส่ลงไปกดให้จมลงทั้งก้อน
 - ง. นำน้ำใส่ถังหรือกะละมังให้เต็มปล่อยก้อนโฟมปักดอกไม้ลงไปทิ้งไว้ให้จมลงเองทั้งก้อน

18. ดอกไม้ที่ประดิษฐ์เสร็จแล้ว ควรเก็บรักษาให้ดี ยกเว้นข้อใด
 - ก. พรหมน้ำ
 - ข. เก็บใส่ถุงพลาสติก รัดปากถุงให้แน่น
 - ค. นำไปไว้ในที่ที่บั่นลม
 - ง. เก็บเข้าตู้เย็นชั้นล่าง
19. ความสมดุลในการจัดดอกไม้ หมายถึงข้อใด
 - ก. ความเหมาะสมในการจัด
 - ข. สัดส่วนของดอกไม้ที่จัดลงภาชนะ
 - ค. การจัดวางดอกไม้ทุกชนิด
 - ง. ความมั่นคง
20. การเลือกสีของดอกไม้ ต้องคำนึงถึงข้อใด
 - ก. เครื่องประกอบตกแต่ง
 - ข. ภาชนะที่จะนำมาจัด
 - ค. สถานที่ตั้งและเวลา
 - ง. จำนวนของดอกไม้และใบไม้
21. อุปกรณ์ในการจัดดอกไม้ที่สำคัญที่สุดคือข้อใด
 - ก. ดอกไม้ ใบไม้
 - ข. กรรไกร ดอกไม้
 - ค. แจกัน กรรไกร
 - ง. ฟลอร่า โฟม ใบไม้
22. การจัดเตรียมดอกไม้ก่อนลงมือจัดควรปฏิบัติอย่างไร
 - ก. ตัดก้านก่อนนำมาแช่น้ำ แล้วนำไปจัด
 - ข. นำดอกไม้มาแต่งใบก่อนนำมาใช้
 - ค. นำดอกไม้แช่น้ำหลังจากซื้อมา
 - ง. เตรียมอุปกรณ์และภาชนะให้พร้อม
23. งานดอกไม้มีคุณค่าทางศิลปะในด้านใดมากที่สุด
 - ก. ด้านความคิด
 - ข. ด้านความรู้สึก
 - ค. ด้านความงาม
 - ง. ด้านวัฒนธรรม
24. การจัดดอกไม้ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีอุปนิสัยอย่างไร
 - ก. สุขุม รอบคอบ
 - ข. เยือกเย็น เฉื่อยชา

- ค. รักสวयरักงาม สะอาดเรียบร้อย
ง. มีสมาธิ สุขุม ประณีต เยือกเย็น
25. ดอกไม้ชนิดใดที่มีสัญลักษณ์ชูช่อโดดเด่น ปราดเปรียว สง่างามและนิยมนำมาประดับผม
เจ้าสาว
ก. ดอกเบญจมาศ
ข. ดอกเยอบีร่า
ค. ดอกคาร์เนชั่น
ง. ดอกการ์ดิเนีย
26. ข้อใดไม่ใช่ดอกไม้แต่งเติม
ก. ยิบโซฟิลล่า
ข. เดซี่
ค. สร้อยทอง
ง. ลั่นมังก
27. ข้อใดไม่ใช่วัสดุธรรมชาติที่นำมาใช้แทนฟลอราโฟม
ก. ก้านผักตบชวา
ข. ก้านกล้วย
ค. กิ่งไม้
ง. ก้านตุน
28. กระบวนการออกแบบจะสมบูรณ์ได้ต้องประกอบด้วยกี่ขั้นตอน
ก. 3 ขั้นตอน
ข. 4 ขั้นตอน
ค. 5 ขั้นตอน
ง. 6 ขั้นตอน
29. ดอกไม้ควรจัดเสร็จก่อนแขกมาในงานระยะเวลาเท่าไร
ก. 10 – 20 นาที
ข. 15 – 30 นาที
ค. 40 – 55 นาที
ง. 50 – 60 นาที
30. การออกแบบการจัดดอกไม้ที่ดีอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพควรมีลักษณะดังต่อไปนี้
ยกเว้นข้อใด
ก. ช่วยประหยัดงบประมาณ
ข. ช่วยจัดระเบียบทางความคิด

- ค. ช่วยให้การเลือกวัสดุเป็นไปอย่างเหมาะสม
 ง. ช่วยกำหนดวิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม

**เฉลยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี
 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น**

ข้อ	เฉลย	ข้อ	เฉลย
1	ก	16	ง
2	ก	17	ง
3	ข	18	ข
4	ก	19	ข
5	ข	20	ข
6	ง	21	ก
7	ง	22	ง
8	ค	23	ค
9	ก	24	ค
10	ง	25	ข
11	ง	26	ง
12	ง	27	ก
13	ง	28	ก
14	ข	29	ข
15	ก	30	ก

ภาคผนวก ง

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของเครื่องมือวิจัย

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสัมภาษณ์

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาแบบสัมภาษณ์และให้คะแนนความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนของแบบประเมินในแต่ละข้อ เพื่อนำผลที่ได้จากความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องไปสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และขอความกรุณาช่วยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้องกับรายการประเมิน
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้องกับรายการประเมิน
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	ความสอดคล้องกับประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับสถานภาพข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์				
2	ความสอดคล้องของประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับความสำคัญและความจำเป็นในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี				
3	ความสอดคล้องของประเด็นสัมภาษณ์เกี่ยวกับการสนับสนุนส่งเสริมให้โรงเรียนทำการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี				

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
4	ความสอดคล้องของประเด็นสัมพันธภาพเกี่ยวกับหลักการจุดมุ่งหมาย ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ขอบข่ายเนื้อหาสาระ ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม การจัดกิจกรรมฝึกอบรม สื่อและวัสดุอุปกรณ์ และการวัดและประเมินผลหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี				
5	ความสอดคล้องของประเด็นสัมพันธภาพเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรค และแนวทางแก้ไขปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี หรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การฝึกอบรม				

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง ของแบบสอบถาม

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาแบบสอบถามและให้คะแนนความสอดคล้องของแบบสอบถาม โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนของแบบประเมินในแต่ละข้อ เพื่อนำผลที่ได้จากความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องไปสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และขอความกรุณาช่วยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้องกับรายการประเมิน
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้องกับรายการประเมิน
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	ความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม				
2	ความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการในการเข้ารับบริการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี				
3	ความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี				
4	ความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับรูปแบบวิธีการในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการจัดดอกไม้ในงานพิธี				

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
5	ความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับสื่อที่นักเรียนต้องการในการฝึกอบรม				
6	ความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับเวลาที่นักเรียนต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรม				

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)
...../...../.....

**แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง
ของแบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)**

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาแบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตร และให้คะแนนความสอดคล้อง โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนของแบบประเมินในแต่ละข้อ เพื่อนำผลที่ได้จากความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องไปสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และขอความกรุณาช่วยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้องกับรายการประเมิน
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้องกับรายการประเมิน
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. ข้าพเจ้าเข้ารับการอบรมด้วยความเต็มใจ				
2. ข้าพเจ้าอยากให้แต่ละกิจกรรมการอบรมหมดเวลาเร็วๆ				
3. เรื่องราวในหลักสูตรฝึกอบรมน่าสนใจสำหรับข้าพเจ้า				
4. ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกเมื่อต้องทำกิจกรรมต่างๆ ในการอบรม				
5. ข้าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้รับการฝึกอบรม				
6. ข้าพเจ้าเข้าอบรมครั้งนี้รู้สึกว่าได้ประโยชน์มาก				
7. เวลาเข้าร่วมกิจกรรมข้าพเจ้าง่วงนอนมากที่สุด				
8. กิจกรรมที่อบรมมีหลายรูปแบบน่าสนใจสำหรับข้าพเจ้า				
9. ข้าพเจ้าเข้าอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธีแล้วมีความรู้ด้านการจัดดอกไม้มากขึ้น				

ประเด็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
10. ข้าพเจ้าตั้งใจที่มีโอกาสได้เข้ารับการอบรม				
11. หลังอบรมข้าพเจ้าตั้งใจจะปรับปรุงการปฏิบัติตนให้ดีขึ้น				
12. ข้าพเจ้าเห็นความสำคัญของการจัดดอกไม้ในงานพิธี				
13. ข้าพเจ้าได้ประโยชน์จากการอบรมครั้งนี้มาก				
14. ข้าพเจ้าคิดว่าหลักสูตรฝึกอบรมสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้วิธีการจัดดอกไม้ในงานพิธี ได้อย่างถูกต้อง				
15. ข้าพเจ้าเข้ารับการอบรมแล้วเข้าใจวิธีการจัดดอกไม้ในงานพิธี มากขึ้น				
16. ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมแล้วทำให้ได้เรียนรู้ทักษะการจัดดอกไม้ในงานพิธี				
17. กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรมเป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ น่าสนใจสำหรับข้าพเจ้า				
18. กิจกรรมในหลักสูตรฝึกอบรมทำให้ข้าพเจ้ามีความสุข สนุกสนาน รู้สึกผ่อนคลาย				
19. ข้าพเจ้าอยากเข้าร่วมอบรมแบบนี้อีก				
20. ข้าพเจ้าคิดว่าควรจัดอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี อีกในทุกๆ ปี				

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

แบบประเมินความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง เรื่อง การหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ประกอบด้วยเอกสารที่จะประเมินดังต่อไปนี้

1. หลักสูตรฉบับร่างประกอบด้วย
 - 1) หลักการ
 - 2) จุดมุ่งหมาย
 - 3) ผู้เข้ารับการฝึกอบรม
 - 4) ขอบข่ายเนื้อหาสาระ
 - 5) ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม
 - 6) การจัดกิจกรรมฝึกอบรม
 - 7) สื่อและวัสดุอุปกรณ์
 - 8) การวัดและประเมินผล
2. แผนการฝึกอบรม
 - 1) จุดประสงค์การเรียนรู้
 - 2) เนื้อหาสาระ
 - 3) วิธีการฝึกอบรม
 - 4) สื่อและวัสดุอุปกรณ์
 - 5) การวัดและประเมินผล

โปรดพิจารณาความสอดคล้องขององค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วยโครงร่างหลักสูตร และแผนการฝึกอบรม ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นโดยกำหนดคะแนนสำหรับการพิจารณาข้อคำถามแต่ละข้อดังเอกสารหน้าถัดไป

นางชนิสรา เทียมตระกูล

นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

ผู้วิจัย

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่าง (สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาหลักสูตรฉบับร่างและให้คะแนนความสอดคล้องของข้อคำถามการพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนของแบบประเมินในแต่ละข้อ เพื่อนำผลที่ได้จากความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องไปสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และขอความกรุณาช่วยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้องกับรายการประเมิน
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้องกับรายการประเมิน
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับรายการประเมิน

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
1	ความสอดคล้องขององค์ประกอบต่าง ๆ ในหลักสูตรการฝึกอบรม ได้แก่ หลักการ จุดมุ่งหมาย ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ขอบข่าย เนื้อหาสาระ ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม การจัดกิจกรรมฝึกอบรม สื่อและวัสดุอุปกรณ์ และการวัดและประเมินผล				
2	ความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการฝึกอบรม 2.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้ 2.2 ใช้ภาษาชัดเจนเข้าใจง่าย 2.3 ระบุพฤติกรรมที่ต้องการวัดได้ชัดเจน				
3	ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระในแผนการฝึกอบรม 3.1 เหมาะสมกับเวลา 3.2 มีความยากง่ายพอดี 3.3 น่าสนใจและมีประโยชน์ต่อการศึกษา				

ข้อ	ประเด็น	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
		+1	0	-1	
4	ความสอดคล้องของสื่อและวัสดุอุปกรณ์ในแผนการฝึกอบรม				
	4.1 สอดคล้องกับสาระการเรียนรู้				
	4.2 สื่อความหมายได้ชัดเจนเหมาะสม	..			
					
					
5	ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลในแผนการฝึกอบรม				
	5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การจัดกิจกรรม				
	5.2 วัดได้ครอบคลุมสาระเนื้อหา กิจกรรม	..			
					
					

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ

(.....)

...../...../.....

แบบประเมินค่าดัชนีความสอดคล้อง
ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ)

คำชี้แจง

โปรดพิจารณาแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและให้คะแนนความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน กับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องคะแนนของแบบประเมินในแต่ละข้อ เพื่อนำผลที่ได้จากความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องไปสร้างหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น และขอความกรุณาช่วยให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมในส่วนที่บกพร่อง

- + 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้องกับจุดประสงค์
 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้น สอดคล้องกับจุดประสงค์
 - 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้น ไม่สอดคล้องกับจุดประสงค์

แบบทดสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
1. การจัดดอกไม้ของไทย เริ่มมีมาตั้งแต่สมัยใด ก. สุโขทัย ข. อยุธยา ค. อุทอง ง. กรุงธนบุรี				
2. วรรณกรรมไทยในเรื่องใดที่ได้กล่าวถึงการประดิษฐ์โคมลอยน้ำ โดยการนำดอกไม้มาตกแต่ง ก. นางนพมาศ ข. นางวิสาขา ค. นางทมยันตี ง. นางมัทนพาธา				
3. พระพันปีหลวง เกี่ยวข้องกับงานดอกไม้दानใด ก. จัดพานดอกไม้ได้สวยงาม ข. ทำโคมลอยน้ำรูปดอกบัวเป็นคนแรก ค. จัดแจกันดอกไม้สวยงาม ง. ร้อยมาลัยดอกมะลิได้สวยงาม				

แบบทดสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
4. ในสมัยรัชกาลที่ 5 พระพันปีหลวง ทรงโปรดเกล้าฯ ให้ฝึกอบรมข้าหลวงและครูให้รู้จักทำดอกไม้แห้งแทนดอกไม้สดขึ้นใช้โดยได้จัดฝึกอบรมขึ้นที่ใด ก. โรงเรียนราชินี ข. โรงเรียนสวนกุหลาบ ค. โรงเรียนสตรีวิทยา ง. โรงเรียนบดินทร์เดชา				
5. ในสมัยโบราณผู้ที่ห้ามใช้สัตว์ในพิธีชุธายันต์ และใช้ดอกไม้ ผลไม้หรือขนมหวานแทน คือใคร ก. พระเจ้าชาติศรีตฤ ข. พระเจ้าพิมพิสาร ค. พระเจ้าสุทโธทนะ ง. องค์ลีมัล				
6. ในสมัยรัตนโกสินทร์ งานดอกไม้ได้รับการส่งเสริมและพัฒนาจนเฟื่องฟูมากที่สุดในรัชกาลใด ก. รัชกาลที่ 2 ข. รัชกาลที่ 3 ค. รัชกาลที่ 4 ง. รัชกาลที่ 5				
7. ข้อใดเป็นความหมายของการจัดดอกไม้ ก. การนำดอกไม้ ใบไม้ มาเรียงร้อยอย่างสวยงาม ข. การนำดอกไม้ ใบไม้ มารวมกันอย่างเป็นระบบ ค. การนำดอกไม้ ใบไม้ และวัสดุประกอบอื่นๆ มาจัดเป็นรูปทรงต่างๆ ตามกำหนดอย่างสวยงาม				

แบบทดสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
ง. การวางแผนการจัดวางพื้นที่ โดยการนำดอกไม้ ใบไม้ และวัสดุอื่น มาผสมให้เกิดความกลมกลืนและเหมาะสม				
8. ข้อใดไม่ใช่จุดมุ่งหมายในการจัดดอกไม้				
ก. ความสวยงาม				
ข. ความถูกต้องของงาน				
ค. ความเหมาะสมกับราคา				
ง. ความเหมาะสมของสถานที่				
9. ดอกไม้ ใบไม้ ชนิดใด ไม่ควร นำมาใช้จัดดอกไม้				
ก. กลีบดอกมีรอยยับยู่ยี่				
ข. ดอกไม้สีสด ไม่ซีดเซียว				
ค. กลีบดอกไม้ไม่หลุดร่วงง่าย				
ง. ผิวก้านเรียบสด ไม่มีรอยถลอก				
10. ดอกไม้ที่ใช้เป็นสัญลักษณ์แทน “วันแม่” คือดอกอะไร				
ก. ดอกป๊อบบี้				
ข. ดอกพุทธรักษา				
ค. ดอกทานตะวัน				
ง. ดอกมะลิ				
11. ข้อใดเป็นวิธีการเตรียมดอกกุหลาบก่อนการจัดดอกไม้				
ก. ทำความสะอาดก้านแล้วแช่น้ำไว้				
ข. ทำความสะอาดก้านแล้ววางผึ่งไว้				
ค. นำไปแช่น้ำทั้งหมดก่อนการใช้งาน				
ง. ทำความสะอาดก้านตัดโคนก้านออกเล็กน้อยแช่น้ำไว้				

แบบทดสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
12. ที่ยึดดอกไม้ในปัจจุบันนิยมใช้สิ่งใด ก. ตะปูแฉง ข. ดันกล้วย ค. ผักตบชวา จ. โฟมปักดอกไม้				
13. ข้อใดไม่ใช่ความสำคัญของการออกแบบการจัดดอกไม้ ก. ช่วยจัดระเบียบทางความคิด ข. กำหนดรูปแบบทางความงาม ค. ช่วยให้การเลือกวัสดุเป็นไปอย่างเหมาะสม ง. ช่วยให้งานตัวบุคคลลงในสถานที่ได้อย่างถูกต้อง				
14. ถ้าจัดดอกไม้แบบลองผิดลองถูกแสดงว่าขาดความรู้ในข้อใด ก. การออกแบบการจัดดอกไม้ ข. การวางแผนการจัดซื้อดอกไม้ ค. การวางตัวบุคคลในการจัดดอกไม้ ง. การสื่อความหมายกับผู้เกี่ยวข้องในการจัดดอกไม้				
15. ข้อใดคือการดูแลดอกไม้ให้มีความสดคงทนเมื่อจัดเสร็จเรียบร้อยแล้ว ก. ไม่ควรพ่นน้ำที่ดอกไม้ จะทำให้ดอกไม้ชืดเชียวและเน่าเร็ว ข. วางดอกไม้ให้ใกล้แสงแดดอ่อนๆ เพื่อให้ดอกไม้ได้สังเคราะห์แสง ค. ห้ามเปลี่ยนน้ำและไม่ควรเติมน้ำ เพราะจะทำให้ก้านดอกไม้เน่าเสียเร็ว ง. ตัดก้านดอกไม้เมื่อต้องการตกแต่งรูปทรงใหม่ หรืออาจเปลี่ยนแปลงบางส่วนถ้าจำเป็น				

แบบทดสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
16. ข้อใดคือวิธีป้องกันจุลินทรีย์ที่ทำให้เกิดการ อุดตันท่อลำเลียงน้ำในก้านดอกไม้ ก. การตัดก้านดอกไม้ ข. การเก็บช่อดอกไม้ในที่ที่มีอากาศเย็น ค. ไม่ให้ดอกไม้ถูกแสงแดดส่องโดยตรง ง. ทำความสะอาดอุปกรณ์การจัดดอกไม้ หลังใช้งานทุกครั้ง				
17. ข้อใดเป็นการเตรียมก้อนโฟมปักดอกไม้สด ก่อนการจัดที่ถูกต้อง ก. เปิดน้ำจากก๊อกใส่ก้อนโฟมปักดอกไม้ โดยตรง ข. ราดน้ำโดยใช้ขันหรือกระป๋องตักราดให้ ทั่วก้อนโฟม ค. นำน้ำใส่ถังหรือกะละมังแล้วนำก้อนโฟ มปักดอกไม้ใส่ลงไปกดให้จมลงทั้งก้อน ง. นำน้ำใส่ถังหรือกะละมังให้เต็มปล่อยก้อน โฟมปักดอกไม้ลงไปทิ้งไว้ให้จมลงเอง ทั้งก้อน				
18. ดอกไม้ที่ประดิษฐ์เสร็จแล้ว ควรเก็บรักษาให้ ดี ยกเว้นข้อใด ก. พรมน้ำ ข. เก็บใส่ถุงพลาสติก รัดปากถุงให้แน่น ค. นำไปไว้ในที่ที่เปียกชื้น ง. เก็บเข้าตู้เย็นชั้นล่าง				
19. ความสมดุลในการจัดดอกไม้ หมายถึงข้อใด ก. ความเหมาะสมในการจัด ข. สัดส่วนของดอกไม้ที่จัดลงภาชนะ ค. การจัดวางดอกไม้ทุกชนิด ง. ความมั่นคง				

แบบทดสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
20. การเลือกสีของดอกไม้ ต้องคำนึงถึงข้อใด ก. เครื่องประกอบตกแต่ง ข. ภาชนะที่จะนำมาจัด ค. สถานที่ตั้งและเวลา ง. จำนวนของดอกไม้และใบไม้				
21. อุปกรณ์ในการจัดดอกไม้ที่สำคัญที่สุดคือข้อใด ก. ดอกไม้ ใบไม้ ข. กรรไกร ดอกไม้ ค. แจกัน กรรไกร ง. ฟลอร่า โฟม ใบไม้				
22. อุปกรณ์ในการจัดดอกไม้ที่สำคัญที่สุดคือข้อใด จ. ดอกไม้ ใบไม้ ฉ. กรรไกร ดอกไม้ ช. แจกัน กรรไกร ซ. ฟลอร่า โฟม ใบไม้				
23. งานดอกไม้มีคุณค่าทางศิลปะในด้านใดมากที่สุด ก. ด้านความคิด ข. ด้านความรู้สึก ค. ด้านความงาม ง. ด้านวัฒนธรรม				
24. การจัดดอกไม้ปลูกฝังให้ผู้เรียนมีอุปนิสัยอย่างไร ก. สุขุม รอบคอบ ข. เยือกเย็น เฉื่อยชา ค. รักสวยรักงาม สะอาดเรียบร้อย ง. มีสมาธิ สุขุม ประณีต เยือกเย็น				

แบบทดสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
25. ดอกไม้ชนิดใดที่มีสัญลักษณ์ชูช่อโดดเด่น ปราดเปรียว สง่างามและนิยมนำมาประดับ ผมเจ้าสาว ก. ดอกเบญจมาศ ข. ดอกเยอบีร่า ค. ดอกคาร์เนชั่น ง. ดอกการ์ดิเนีย				
26. ข้อใดไม่ใช่ดอกไม้แต่งเติม ก. ยิบโซฟิลล่า ข. เดซี่ ค. สร้อยทอง ง. ลิ่นมังกร				
27. ข้อใดไม่ใช่วัสดุธรรมชาติที่นำมาใช้แทน ฟลอร่าโฟม ก. ก้านผักตบชวา ข. ก้านกล้วย ค. กิ่งไม้ ง. ก้านตุน				
28. กระบวนการออกแบบจะสมบูรณ์ได้ต้อง ประกอบด้วยกี่ขั้นตอน ก. 3 ขั้นตอน ข. 4 ขั้นตอน ค. 5 ขั้นตอน ง. 6 ขั้นตอน				
29. ดอกไม้ควรจัดเสร็จก่อนแขกมาในงาน ระยะเวลาเท่าไร ก. 10 – 20 นาที ข. 15 – 30 นาที ค. 40 – 55 นาที ง. 50 – 60 นาที				

แบบทดสอบ	ระดับความคิดเห็น			ข้อเสนอแนะ
	+1	0	-1	
30. การออกแบบการจัดดอกไม้ที่ดีอย่างมีระบบ และมีประสิทธิภาพควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ ยกเว้นข้อใด				
ก. ช่วยประหยัดงบประมาณ				
ข. ช่วยจัดระเบียบทางความคิด				
ค. ช่วยให้การเลือกวัสดุเป็นไปอย่าง เหมาะสม				
ง. ช่วยกำหนดวิธีการทำงานได้อย่าง เหมาะสม				

ลงชื่อ.....ผู้เชี่ยวชาญ
(.....)
...../...../.....

ภาคผนวก จ
คุณภาพเครื่องมือวิจัย

ตาราง 13 ผลการหาความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	ค่า p	ค่า r	ข้อที่	ค่า p	ค่า r
1	0.48	0.37	16	0.53	0.47
2	0.47	0.40	17	0.48	0.43
3	0.40	0.47	18	0.45	0.37
4	0.42	0.43	19	0.52	0.30
5	0.47	0.40	20	0.43	0.53
6	0.47	0.40	21	0.53	0.53
7	0.47	0.33	22	0.55	0.43
8	0.43	0.40	23	0.48	0.50
9	0.43	0.40	24	0.45	0.43
10	0.40	0.40	25	0.47	0.40
11	0.42	0.37	26	0.45	0.37
12	0.42	0.43	27	0.47	0.33
13	0.47	0.40	28	0.48	0.37
14	0.43	0.40	29	0.42	0.37
15	0.42	0.43	30	0.45	0.30

ตาราง 14 ผลการหาความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยใช้สูตร
Kuder—Richardson (KR-20)

ข้อที่	p	q	pq	ข้อที่	p	q	pq
1	0.480	0.520	0.250	16	0.530	0.470	0.249
2	0.470	0.530	0.249	17	0.480	0.520	0.520
3	0.400	0.600	0.240	18	0.450	0.550	0.248
4	0.420	0.580	0.244	19	0.520	0.480	0.250
5	0.470	0.530	0.249	20	0.430	0.570	0.245
6	0.470	0.530	0.249	21	0.530	0.470	0.249
7	0.470	0.530	0.249	22	0.550	0.450	0.48
8	0.430	0.570	0.245	23	0.480	0.520	0.250
9	0.430	0.570	0.245	24	0.450	0.550	0.248
10	0.400	0.600	0.240	25	0.470	0.530	0.249
11	0.420	0.580	0.244	26	0.450	0.550	0.248
12	0.420	0.580	0.244	27	0.470	0.530	0.249
13	0.470	0.530	0.249	28	0.480	0.520	0.250
14	0.430	0.570	0.245	29	0.420	0.580	0.244
15	0.420	0.580	0.244	30	0.450	0.550	0.248
รวม				$\sum p$	$\sum q$	$\sum pq$	
				= 13.760	= 16.240	= 7.406	

$$\sum pq = 7.406$$

$$S.D. = 6.503$$

การวิเคราะห์ความเชื่อมั่น โดยใช้สูตร Kuder—Richardson (KR-20) ซึ่งมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$r_{tt} = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{S^2} \right]$$

$$r_{tt} = \frac{30}{30-1} \left[1 - \frac{7.406}{42.289} \right]$$

$$r_{tt} = 1.03 [1 - 0.175]$$

$$r_{tt} = 0.825$$

ตาราง 15 ผลการทดสอบก่อนเรียน – หลังเรียน

ที่	ก่อน	หลัง	D	D ²	ที่	ก่อน	หลัง	D	D ²
1	12	24	12	144	25	15	24	9	81
2	13	23	10	100	26	12	24	12	144
3	10	24	14	196	27	13	24	11	121
4	10	23	13	169	28	15	23	8	64
5	14	22	8	64	29	14	25	11	121
6	12	25	13	169	30	10	25	15	225
7	18	26	8	64	31	10	23	13	169
8	12	25	13	169	32	10	24	14	196
9	14	24	10	100	33	11	24	13	169
10	15	25	10	100	34	17	28	11	121
11	14	23	9	81	35	15	26	11	121
12	12	26	14	196	36	15	27	12	144
13	17	27	10	100	37	14	27	13	169
14	17	25	8	64	38	16	26	10	100
15	14	24	10	100	39	12	24	12	144
16	11	24	13	169	40	12	24	12	144
17	15	23	8	64	41	13	24	11	121
18	19	23	4	16	42	14	23	9	81
19	17	26	9	81	43	13	23	10	100
20	16	23	7	49	44	16	24	8	64
21	16	24	8	64	45	16	26	10	100
22	17	24	7	49	46	16	27	11	121
23	17	25	8	64	47	17	27	10	100
24	13	25	12	144	48	11	25	14	196
					$\bar{X}$	14	24.58		
					S.D.	2.41	1.40	508	5632

จากตาราง 15 นำมาทดสอบเพื่อหาค่าสถิติดังต่อไปนี้

1. ตั้งสมมติฐาน

สมมติฐานการวิจัย : คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการใช้หลักสูตรสูงกว่าก่อนใช้หลักสูตร

$$\begin{array}{lll} \text{สมมติฐานทางสถิติ} & : & H_0 : \mu_1 = \mu_2 \\ & & H_1 : \mu_1 > \mu_2 \end{array}$$

2. กำหนดระดับนัยสำคัญให้ $\alpha = 0.05$

3. เลือกใช้สถิติ t-test แบบ dependent

4. หาค่าวิกฤตโดยเปิดตาราง t ที่ df 48-1 = 47
= .05 ทดสอบทางเดียว

ได้ค่า t = 31.438

คำนวณค่าสถิติได้ดังนี้

$$\text{สูตร } t = \frac{\sum D}{\sqrt{\frac{n \sum D^2 - (\sum D)^2}{n-1}}} \quad df = n - 1$$

$$\text{สูตร } t = \frac{508}{\sqrt{\frac{48(5632) - (508)^2}{48-1}}}$$

$$\text{สูตร } t = \frac{508}{\sqrt{\frac{270,336 - 258,064}{47}}}$$

$$\text{สูตร } t = \frac{508}{\sqrt{\frac{12,272}{47}}}$$

$$\text{สูตร } t = \frac{508}{\sqrt{261.10638}}$$

$$\text{สูตร } t = \frac{508}{16.158786}$$

$$\text{สูตร } t = 31.438$$

สรุปผลการทดลอง

ค่า t ที่คำนวณได้มีค่ามากกว่าค่าวิกฤต ที่ได้จากการเปิดตาราง จึงตัดสินใจปฏิเสธ H_0 สรุปได้ว่า คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่เข้ารับการฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ หลังการฝึกอบรมสูงกว่าก่อนการฝึกอบรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 16 ความสอดคล้องของแบบสัมภาษณ์

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1 ความสอดคล้องกับประเด็น สัมภาษณ์เกี่ยวกับ สถานภาพข้อมูลทั่วไปของ ผู้ให้สัมภาษณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2 ความสอดคล้องของประเด็น สัมภาษณ์เกี่ยวกับ ความสำคัญและความ จำเป็นในการพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรมการจัด ดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3 ความสอดคล้องของประเด็น สัมภาษณ์เกี่ยวกับการ สนับสนุนส่งเสริมให้โรงเรียน ทำการพัฒนาหลักสูตร ฝึกอบรมการจัดดอกไม้ใน งานพิธีต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4 ความสอดคล้องของประเด็น สัมภาษณ์เกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย ผู้เข้ารับการ ฝึกอบรม ขอบข่ายเนื้อหา สาระ ระยะเวลาที่ใช้ในการ ฝึกอบรม การจัดกิจกรรม ฝึกอบรม สื่อและวัสดุ อุปกรณ์ และการวัดและ ประเมินผล หลักสูตร ฝึกอบรมการจัดดอกไม้ใน งานพิธีต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 16 (ต่อ)

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	แปลผล
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
5 ความสอดคล้องของประเด็น สัมพันธภาพเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรค และแนวทางแก้ไข ปัญหาในการพัฒนา หลักสูตรฝึกอบรมการจัด ดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ หรือ การจัดกิจกรรมการเรียนการ สอน การฝึกอบรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 17 ความสอดคล้องของแบบสอบถาม

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1 ความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2 ความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับความต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรมตามหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3 ความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของหลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4 ความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับรูปแบบวิธีการในการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการจัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5 ความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับสื่อที่นักเรียนต้องการในการฝึกอบรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6 ความสอดคล้องของข้อคำถามเกี่ยวกับเวลาที่นักเรียนต้องการในการเข้ารับการฝึกอบรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 18 ความสอดคล้องของแบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1 ข่าพเจ้าเข้ารับการอบรมด้วยความเต็มใจ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2 ข่าพเจ้าอยากให้แต่ละกิจกรรมการอบรมหมดเวลาเร็วๆ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3 เรื่องราวในหลักสูตรฝึกอบรมน่าสนใจสำหรับข่าพเจ้า	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4 ข่าพเจ้ารู้สึกสนุกเมื่อต้องทำกิจกรรมต่างๆ ในการอบรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5 ข่าพเจ้ามีความสุขเมื่อได้รับการฝึกอบรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6 ข่าพเจ้าเข้าอบรมครั้งนี้รู้สึกว่าได้รับประโยชน์มาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7 เวลาเข้าร่วมกิจกรรมข่าพเจ้าว่างนอนมากที่สุด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8 กิจกรรมที่อบรมมีหลายรูปแบบ น่าสนใจสำหรับข่าพเจ้า	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9 ข่าพเจ้าเข้าอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ แล้วมีความรู้ด้านการจัดดอกไม้มากขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10 ข่าพเจ้าตั้งใจที่มีโอกาสได้เข้ารับการอบรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
11 หลังอบรมข่าพเจ้าตั้งใจจะปรับปรุงการปฏิบัติตนให้ดีขึ้น	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
12 ข่าพเจ้าเห็นความสำคัญของการจัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ	+1	+1	+1	+1	0	0.80	สอดคล้อง
13 ข่าพเจ้าได้ประโยชน์จากการอบรมครั้งนี้มาก	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
14 ข่าพเจ้าคิดว่าหลักสูตรฝึกอบรมสามารถทำให้เกิดการเรียนรู้วิธีการจัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 18 (ต่อ)

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ความหมาย
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3	4	5		
15	ข้าพเจ้าเข้ารับการอบรมแล้ว เข้าใจวิธีการจัดดอกไม้ในงาน พิธีต่างๆ มากขึ้น					1.00	สอดคล้อง
16	ข้าพเจ้าเข้าร่วมกิจกรรมแล้ว ทำให้ได้เรียนรู้ทักษะการจัด ดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ					1.00	สอดคล้อง
17	กิจกรรมที่ใช้ในการฝึกอบรม เป็นกิจกรรมที่แปลกใหม่ น่าสนใจสำหรับข้าพเจ้า					1.00	สอดคล้อง
18	กิจกรรมในหลักสูตรฝึกอบรม ทำให้ข้าพเจ้ามีความ สนุกสนาน รู้สึกผ่อนคลาย					0.80	สอดคล้อง
19	ข้าพเจ้าอยากเข้าร่วมอบรม แบบนี้อีก					1.00	สอดคล้อง
20	ข้าพเจ้าคิดว่าควรจัดอบรมการ จัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ อีก ในทุกๆ ปี					1.00	สอดคล้อง

ตาราง 19 ความสอดคล้องของแบบสังเกตทักษะการจัดดอกไม้ในพิธี

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ความหมาย
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	คนที่ 4	คนที่ 5		
1 การเตรียมวัสดุอุปกรณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2 ความสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3 ลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติ	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4 ความประหยัดและคุ้มค่าในการใช้วัสดุอุปกรณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5 ความสะอาด	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
6 การเก็บอุปกรณ์	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
7 ความสวยงามของผลงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
8 การออกแบบชิ้นงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
9 ประโยชน์การใช้งาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
10 การนำเสนอผลงาน	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง

ตาราง 20 ความสอดคล้องของหลักสูตรฉบับร่างของผู้เชี่ยวชาญ

ประเด็น	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ					ค่า IOC	ความหมาย
	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่	คนที่		
	1	2	3	4	5		
1 ความสอดคล้องขององค์ประกอบต่างๆ หลักการ จุดมุ่งหมาย ผู้เข้ารับการฝึกอบรม ขอบข่ายเนื้อหาสาระ ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม การจัดกิจกรรม ฝึกอบรม สื่อและวัสดุ อุปกรณ์ และการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
2 ความสอดคล้องของจุดประสงค์การเรียนรู้ในแผนการฝึกอบรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
3 ความสอดคล้องของเนื้อหาสาระในแผนการฝึกอบรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
4 ความสอดคล้องของวิธีการฝึกอบรมในแผนการฝึกอบรม	+1	+1	+1	+1	+1	1.00	สอดคล้อง
5 ความสอดคล้องของสื่อและวัสดุอุปกรณ์ในแผนการฝึกอบรม	+1	0	+1	+1	+1	0.80	สอดคล้อง
6 ความสอดคล้องของการวัดและประเมินผลในแผนการฝึกอบรม	+1	+1	+1	0	+1	0.80	สอดคล้อง

ภาคผนวก จ

หลักสูตรฝึกรอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธีต่าง ๆ
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

หลักสูตรฝึกอบรมการจัดดอกไม้ในงานพิธีต่าง ๆ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

.....

1. หลักการ

สังคมไทยต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงของโลกในขณะเดียวกันก็อยู่ในระหว่างการปรับตัวจากสภาพสังคมเกษตรเป็นสังคมอุตสาหกรรมและก้าวเข้าสู่สังคมสารสนเทศในเวลาใกล้เคียงกัน การปรับเปลี่ยนสภาพสังคมอย่างรวดเร็วจึงส่งผลให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคม จำเป็นต้องปรับตัวไปในทิศทางที่สังคมคาดหวังเพื่อความอยู่รอดของการดำรงชีพในสังคมอย่างราบรื่น บุคคลที่สามารถเรียนรู้และปรับตัวได้ดีย่อมได้เปรียบบุคคลอื่นที่ไม่ยอมรับการเปลี่ยนแปลงซึ่งก่อให้เกิดช่องว่างระหว่างบุคคลยิ่งกว่าที่ผ่านมา เพราะเป็นปัญหาช่องว่างทางความเชื่อและวัฒนธรรมที่มีความรุนแรงพอๆ กับปัญหาอื่น การลดช่องว่างนี้ สามารถกระทำได้ด้วยการจัดระบบการเรียนรู้ในสังคมหรือระบบการศึกษาทุกรูป แบบให้สอดคล้องกับศักยภาพของบุคคลทุกกลุ่มอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้กำหนดให้การศึกษาเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาคนซึ่งเป็นทรัพยากรสำคัญที่สุดในการพัฒนาประเทศ มาตรา 43 บุคคลย่อมมีสิทธิเสมอกันในการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่า 12 ปี ที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึงและมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย มีการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นเป็นผู้จัดการศึกษาที่สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของสังคมแต่ละท้องถิ่น เป็นการศึกษาที่มุ่งพัฒนาตัวบุคคล ครอบครัวและชุมชน ส่งเสริมให้บุคคลมีความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้เพื่อศึกษาและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต รูปแบบการจัดการศึกษาที่แตกต่างกันของบุคคลและชุมชน อันจะนำไปสู่คนที่มีความสุข มีการปรับตัวที่ดี เป็นกำลังสำคัญของครอบครัว ชุมชน สังคม และประเทศชาติ รู้จักเลือกรับข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่หลากหลายนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตได้อย่างเหมาะสม โดยมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เป็นกฎหมายการศึกษาแห่งชาติหรือกฎหมายแม่บทในการจัดการศึกษาของประเทศ โดยเฉพาะมาตรา 9 การจัดระบบโครงสร้างและกระบวนการจัดการศึกษาให้มีเอกภาพด้านนโยบาย และมีความหลากหลายในทางปฏิบัติ มีการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสถานศึกษามีอิสระในการกำหนดความต้องการดำเนินการ และตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ งานงบประมาณ งานบริหารบุคคล และงานบริหารทั่วไป มาตรา 27 วรรค 2 กำหนดให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวกับสภาพปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของครอบครัว ชุมชน สังคม และ

ประเทศชาติ และมาตรา 29 ที่กำหนดให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กร ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่นๆ ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดกระบวนการเรียนรู้ในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการศึกษาอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูลข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การพัฒนา ระหว่างชุมชน ซึ่งแสดงให้เห็นว่าชุมชนจะต้องเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา การบริหารจัดการหลักสูตร การเรียนการสอนของแต่ละท้องถิ่น หลักสูตรเฉพาะแต่ละท้องถิ่นจะมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษามากขึ้น เพื่อสนองตอบความต้องการของแต่ละชุมชน เป็นการเปิดโอกาสให้ท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาได้อย่างเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจ และสังคมในด้านต่างๆ

สถานศึกษาเป็นหน่วยงานปฏิบัติที่สำคัญในการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการศึกษาของผู้เรียน เป็นรากฐานสำคัญในการบริหารจัดการศึกษาที่เหมาะสมที่สุดกับบริบทสังคมของท้องถิ่นที่สถานศึกษาตั้งอยู่ มีความใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด รับรู้ปัญหาและความต้องการของผู้เรียน และชุมชนได้เป็นอย่างดี โรงเรียนขยายโอกาสที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนบ้านสวนหลวง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ ผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เมื่อนักเรียนจบการศึกษาแล้ว นักเรียนส่วนใหญ่เมื่อจบการศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นจะออกไปประกอบอาชีพเกษตรกรรมบ้าง รับจ้าง หรือทำงานโรงงานบ้าง มากกว่าจะศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป จากข้อมูลดังกล่าวการประกอบอาชีพรับจัดดอกไม้ในพิธีต่างๆ ถือเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่นักเรียนจะนำไปประกอบอาชีพเสริมรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว ผู้วิจัยเห็นว่า ถ้าสามารถพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการจัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ และจัดการฝึกอบรมให้ความรู้แก่นักเรียน เพราะการฝึกอบรมเป็นกระบวนการที่สำคัญอย่างยิ่ง ในการพัฒนาให้บุคคลมีความรู้ ทักษะความชำนาญ และเจตคติต่อการทำงาน โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกอบรมนำความรู้ไปปฏิบัติจริง ก่อให้เกิดประโยชน์ในการประกอบอาชีพ เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมการพัฒนาอาชีพ ทำให้นักเรียนและครอบครัวมีอาชีพและรายได้ ส่งผลให้คุณภาพชีวิตของครอบครัวดีขึ้น

หลักสูตรฝึกอบรม เรื่องการจัดดอกไม้ในงานพิธี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น จึงมีความสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของผู้เรียนและชุมชนได้เป็นอย่างดี เพื่อเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ยั่งยืนและมีความสุขตลอดไป

2. จุดมุ่งหมาย

1. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถจัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ

2. เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้และมีทักษะในการจัดดอกไม้ในงานพิธีต่างๆ สามารถนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเองในชีวิตประจำวันได้

3. เพื่อให้นักเรียนเห็นความสำคัญและมีเจตคติที่ดีต่อการจัดดอกไม้ในงานพิธี สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพสร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว พัฒนาคุณภาพชีวิตให้ยั่งยืนและมีความสุขตลอดไป

3. ผู้เข้ารับการฝึกอบรม

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนวัดสวนหลวง อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาานครสวรรค์ เขต 2 จำนวน 48 คน

4. ขอบข่ายเนื้อหาสาระ

1. ประวัติความเป็นมาของการจัดดอกไม้
2. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดอกไม้
3. การจัดเตรียมการจัดดอกไม้และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
4. หลักการจัดดอกไม้

5. ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม

การฝึกอบรมใช้เวลาในการสอนช่วงวันเสาร์ เวลา 08.00 – 12.00 น. 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 ชั่วโมง รวม 12 ชั่วโมง

6. การจัดกิจกรรมฝึกอบรม

1. บรรยายประกอบสื่อการสอน
2. อภิปราย / ชักถาม
3. สาธิตและปฏิบัติงานตามใบงาน
4. ฝึกปฏิบัติจริง

7. สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. เอกสารประกอบการฝึกอบรม
2. โปรเจคเตอร์ / จอฉาย
3. คอมพิวเตอร์ / ดีวีดี / ซีดี
4. พาวเวอร์พอยต์
5. ดอกไม้ต่างๆ
6. โคร่งซุ่มเหล็ก
7. วัสดุอุปกรณ์การจัดดอกไม้

8. การวัดและประเมินผล

ได้ดำเนินการวัดและประเมินผล 2 ระยะ คือ การประเมินผลก่อนใช้หลักสูตรและประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร ดังรายละเอียดดังนี้

1. การประเมินผลก่อนการใช้หลักสูตร โดยใช้

- แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (pre-test)

2. การประเมินผลหลังการใช้หลักสูตร โดยใช้

2.1 ทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (post-test) ซึ่งเป็นแบบทดสอบฉบับเดียวกับแบบทดสอบก่อนเรียน

2.2 ประเมินทักษะปฏิบัติ หลังการทดลองใช้หลักสูตร โดยใช้แบบสังเกตทักษะการจัดดอกไม้ในงานพิธี

2.3 ประเมินเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม โดยใช้แบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม

ที่	แผนการฝึกอบรม	ชั่วโมง	การวัดผล	หมายเหตุ
1	ทดสอบก่อนเรียน	1	Pre-test	
2	ประวัติความเป็นมาของการจัดดอกไม้	1	การถาม-ตอบ	
3	ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดอกไม้	1	การถาม-ตอบ	
4	การจัดเตรียมการจัดดอกไม้และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง	1	การถาม-ตอบ	
5	หลักการจัดดอกไม้	5	ชิ้นงาน	
6	นำเสนอผลงาน	2	แบบสังเกตทักษะการจัดดอกไม้ในงานพิธี	
7	ทดสอบหลังเรียน	1	Post-test แบบสอบถามเจตคติต่อหลักสูตรฝึกอบรม	
รวม		12		

แผนการฝึกอบรมที่ 1 เวลา 1 ชั่วโมง

เรื่อง ประวัติความเป็นมาของการจัดดอกไม้

.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของการจัดดอกไม้
2. นักเรียนทราบถึงความหมายของการจัดดอกไม้
3. นักเรียนทราบถึงความสำคัญและคุณค่าของดอกไม้

เนื้อหาสาระ

1. ประวัติความเป็นมาของการจัดดอกไม้
2. ความหมายของการจัดดอกไม้
3. ความสำคัญและคุณค่าของดอกไม้

วิธีการฝึกอบรม

ขั้นนำ

1. วิทยากรแนะนำตนเอง / บอกวัตถุประสงค์ของการอบรม
2. วิทยากรสอบถามความรู้ผู้เข้ารับการอบรมในเรื่อง การจัดดอกไม้ในพิธีต่างๆ

ขั้นกิจกรรม

1. แจกใบความรู้ให้กับผู้เข้ารับการอบรม
2. วิทยากรบรรยายความรู้ เรื่อง การจัดดอกไม้ในพิธีต่างๆ
3. ผู้เข้ารับการอบรมศึกษาใบความรู้

ขั้นสรุป

1. สรุปความรู้ที่ได้รับจากการอบรม ผู้เข้ารับการอบรมส่งตัวแทนกลุ่มมาสรุปความรู้ที่ได้รับ
2. วิทยากรกล่าวชมเชยผู้เข้ารับการอบรมที่ตั้งใจและให้ความร่วมมือกันด้วยดี

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

1. เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์
2. คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก
3. พาวเวอร์พอยต์ เรื่อง ประวัติความเป็นมาของการจัดดอกไม้
4. ใบความรู้ที่ 1 เรื่อง ประวัติความเป็นมาของการจัดดอกไม้

การวัดและประเมินผล

การถาม-ตอบ

ใบความรู้ที่ 1

เรื่อง ประวัติความเป็นมาของการจัดดอกไม้

ประวัติความเป็นมา

เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาค้นคว้าหาข้ออ้างอิง เพื่อใช้ประกอบเป็นหลักฐานทางด้านประวัติผู้ประดิษฐ์จินตนาการดอกไม้มาใช้ในพิธีเป็นครั้งแรกหรือบุคคลแรก เพื่อไว้เป็นหลักฐานเรื่องราวให้ชนรุ่นหลัง ได้ทราบประวัติความเป็นมา รวมทั้งข้อสันนิษฐานว่าบรรพบุรุษได้นำดอกไม้ ที่มีความสวยงามตามธรรมชาติมาใช้อย่างเป็นพิธีการ เช่น นำมาจัดบูชาพระรัตนตรัย นำมาจัดประดับตกแต่งสถานที่ในงานทั่วไปและในพิธีสำคัญ เพื่อให้มีความสดชื่นสวยงาม หรรษาและดีนตา และเป็นบรรยากาศที่เต็มไปด้วยสีสันหลากหลายของดอกไม้ และได้สืบทอดมาจนถึงปัจจุบันนี้

ตามหลักฐานที่ได้ศึกษาค้นคว้า ในหนังสือพระราชพิธีสิบสองเดือนในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวทรงพระนิพนธ์ไว้ เมื่อปีชวด พ.ศ.2431 ได้ทรงบันทึกเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในสมัยกรุงสุโขทัย ได้กล่าว ถึงนางนพมาศ หรือท้าวศรีจุฬาลักษณ์ ได้ตกแต่งโคมลอยเพื่อใช้ในพิธีสิบสองเดือนและพระราชพิธีการลอยพระประทีป ซึ่งได้ประดับตกแต่งด้วยดอกไม้สด ผลไม้แกะสลัก มาประดับตกแต่งโคมลอยให้มีความสวยงามยิ่งและได้ทรงกล่าวไว้ว่า ท้าวศรีจุฬาลักษณ์ ซึ่งเป็นพระสนมเอกแต่ครั้งพระเจ้าอรรคมหาราช คือ พระร่วงเจ้าเป็นพระเจ้าแผ่นดินสยามตั้งแต่อยู่ ณ เมืองสุโขทัย ในพระราชนิพนธ์ได้กล่าวว่า นางนพมาศได้เข้ารับราชการได้คิดอ่านทำกระถางดอกไม้พระเจ้าแผ่นดิน ประดิษฐ์เป็นรูปดอกบัว

จากหลักฐานอ้างอิงได้กล่าวมา น่าจะเป็นหลักฐานที่เชื่อถือได้ว่า นางนพมาศหรือท้าวศรีจุฬาลักษณ์ เป็นสตรีไทยท่านแรกที่เป็นผู้ริเริ่มนำเอาดอกไม้สดมาใช้ในพิธีการตั้งแต่กรุงสุโขทัยเป็นครั้งแรก และได้สืบทอดกันมาจนถึงปัจจุบันนี้

ข้อความในประวัติการร้อยลัย (จันทนา สุวรรณมาลี, 2529) ได้เขียนไว้ในหนังสือตอนหนึ่งว่า “บรรพบุรุษของไทยเรามีชื่อเสียงในงานด้านศิลปอย่างมากมาย โดยเฉพาะการนำดอกไม้สดมาประดิษฐ์เป็นพวงดอกไม้และนำมาประดิษฐ์ตกแต่งโคมลอย ได้สวยงามของนางนพมาศแล้ว” ยังมีหลักฐานได้กล่าวไว้ตอนหนึ่งว่า “ในเดือนเมษายน มีพระราชพิธีสนามใหญ่ บรรดาเจ้าเมือง เศรษฐี คหบดี เข้าเฝ้าบังคมพระร่วงเจ้า เพื่อถวายเป็นเครื่องบรรณาการ พระสนมกำนัลต่างๆ ก็ร้อยกรองดอกไม้เป็นรูปสัตว์ต่างๆ และในครั้งนั้นนางนพมาศก็ร้อยดอกไม้สีเหลืองเป็นรูปพานทองสองชั้นเป็นระย้าสองชั้น งดงามใส่ลงในพานชั้นหมากเมียงแล้วร้อยดอกไม้เป็นตาข่ายคลุมชั้นอีกชั้นหนึ่ง ดูเป็นที่เจริญตาและถูกฤดูกาลเทศะอีก สมเด็จพระร่วงเจ้าทรงบัญญัติว่า

ถ้าชาวไทยทำการรับสนามใหญ่ มีอาวามงคลหรือลีลาหมงคล เป็นต้น ในการกรองดอกไม้เป็นรูปพานขันหมาก ดังนี้เรียกว่า พานขันหมาก”

ในสมัยรัตนโกสินทร์เริ่มต้นรัชกาลสืบมา งานฝีมือด้านประดิษฐ์ดอกไม้สดเป็นที่ยอมรับในฝีมือและมีชื่อเสียงมาก เป็นที่นิยมประดิษฐ์ จัดดอกไม้สดในงานต่างๆ ทั่วไป โดยเฉพาะในพระราชพิธีต่างๆ ในสมัยรัชกาลที่ 5 ทรงมีพระราชนิมิตการทำดอกไม้มากมาย จัดดอกไม้มากมาย จัดถวายให้ทรงใช้ในงานนั้นๆ เสมอ พระมเหสีเทวีทุกตำหนัก ใฝ่พระทัยในการจัดดอกไม้ไปตามๆกัน แต่ละพระองค์ต่างก็มีชื่อเสียงในด้านต่างๆ ตามๆกัน สมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ (พระพันปีหลวง) ครั้งดำรงพระอิสริยยศเป็นพระบรมราชินีนาถ ได้โปรดเกล้าฯ ให้ฝึกอบรมข้าหลวงและครูโรงเรียนราชินีให้รู้จักทำดอกไม้แห้งแทนดอกไม้สดด้วย ทรงส่งเสริมฟื้นฟูการทำดอกไม้เป็นอันมาก พระองค์เองก็ใช้เวลาว่างประดิษฐ์ดัดแปลงการทำดอกไม้แบบเก่าๆ ให้แปลกพิสดารไปอีกมีพระนามเลื่องลือในการร้อยมาลัยมะลิเป็นมาลัยสีขาวกลม ซึ่งเป็นมาลัยธรรมดาไม่มีลวดลายและต่อมาได้พลิกแพลงมาเป็นมาลัยสลัปสีเป็นมาลัยเกลียว ซึ่งมีความสวยงามและเป็นลวดลายสีสนั่นขึ้น

หนังสือชุดมรดกไทย “สัญลักษณ์วันแม่ ชื่อมะลิ” (มณีรัตน์ จันทนะพะลิน, 2526) ได้เขียนประวัติและที่มาได้นำมาเป็นข้ออ้างอิงโดยได้กล่าวถึงประวัติเริ่มต้นของคนไทย ที่รู้จักการนำดอกไม้มาร้อยเป็นพวงมาลัยไว้ตอนหนึ่งในหนังสือ พระราชพิธีสิบสองเดือน ดังนี้ “แต่โบราณสมัยก่อนกรุงสุโขทัย บรรพบุรุษของไทยได้คิดประดิษฐ์ ใบไม้ เป็นแบบต่างๆ มากมายแต่ไม่ผู้ใดจดบันทึกไว้ในอนุชนรุ่นหลังได้ค้นคว้า จนถึงสมัยสมเด็จพระร่วงเจ้ามีนางนพมาศซึ่งเป็นพระสนมเอกในสมัยนั้น ได้จดบันทึกเรื่องราวของตนเองไว้ นางเองเป็นหญิงนักปราชญ์ มีความรอบรู้ในพิธีการต่างๆ งานประดิษฐ์ งานฝีมือและอื่นๆ ตลอดจนมีความรู้ทางหนังสือ ด้วยความสามารถของนางนพมาศ เราจึงได้มีโอกาสทราบว่ การจัดดอกไม้ของไทยมีจุดเริ่มต้นแต่สมัยนั้นเป็นต้นมา”

สรุป ประวัติการจัดดอกไม้ของไทยจากนักการศึกษา พบว่า ประวัติการจัดดอกไม้ที่มีการบันทึกไว้เริ่มตั้งแต่สมัยสุโขทัย นางนพมาศซึ่งเป็นพระสนมเอกในสมัยนั้น ได้จดบันทึกเรื่องราวของตนเองไว้ นางเองเป็นหญิงนักปราชญ์ มีความรอบรู้ในพิธีการต่างๆ งานประดิษฐ์ งานฝีมือและอื่นๆ ตลอดจนมีความรู้ทางหนังสือ ด้วยความสามารถของนางนพมาศ เราจึงได้มีโอกาสทราบว่ การจัดดอกไม้ของไทยมีจุดเริ่มต้นแต่สมัยนั้นเป็นต้นมาต่อมาได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการจัดดอกไม้สดไปตามยุคสมัยโดยเฉพาะในช่วงรัชสมัยของรัชกาลที่ 4 และรัชกาลที่ 5 ได้มีการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของการจัดดอกไม้ โดยได้รับวัฒนธรรมการจัดดอกไม้ของชาวตะวันตกมาปรับปรุงรูปแบบกับการจัดดอกไม้ในแบบตะวันออก ลักษณะของการจัดดอกไม้นี้เรียกว่าการจัดดอกไม้แบบสากล

ความหมายของการจัดดอกไม้

การจัดดอกไม้ คือ การนำทุกส่วนของต้นไม้ ตั้งแต่ ดอกใบ ก้าน ลำต้น หน่อ เป็นต้น มาจัดแต่งให้สวยงาม แต่ใหญ่เราใช้ใบและดอกเท่านั้น การจัดดอกไม้ให้สวยงามยิ่งขึ้น บางครั้งจะต้องนำสิ่งอื่นมารวมจัดด้วย เช่น กระดาษ ริบบิ้น โบ ผ้า ตัวสัตว์ มาแต่งประดับ แต่สิ่งเหล่านั้นจะต้องถูกเคลือบด้วยน้ำยากันเปียกก่อนนำมาใช้ การจัดดอกไม้จึงประกอบไปด้วยวัสดุอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้ด้วย

ความหมายของคำต่าง ๆ ในการจัดดอกไม้

1. ความสวยงาม หมายถึง การนำดอกไม้ใบไม้แต่ละชนิดมาจัดให้สวยงามสะดุดตาแก่ผู้พบเห็นทั่วไป โดยอาศัยความชำนาญความสามารถในการเลือกดอกไม้ ใบไม้ และฝีมือในการจัดมาผสานกัน เพื่อให้เกิดความสวยงาม

2. ความถูกต้องต่องาน หมายถึง ต้องรู้ว่าจัดดอกไม้เพื่อใช้กับงานใด เช่น งานมงคลต่าง ๆ งานอวยพรแสดงความยินดี หรืองานศพ เป็นต้น เพราะการจัดดอกไม้แต่ละงาน มีลักษณะการจัดและรูปแบบการจัดที่แตกต่างกัน ดังนั้นจะได้เลือกดอกไม้ ใบไม้ และรูปแบบการจัดได้อย่างเหมาะสม

3. ความถูกต้องต่อสถานที่ หมายถึง ต้องรู้ว่าสถานที่จัดตั้งหรือติดตั้ง หรือจัดวางที่ได้ เพื่อการกำหนดรูปทรงในการจัดได้อย่างเหมาะสม

4. กำหนดระยะเวลา หมายถึง ความถูกต้องในการจัดดอกไม้กับระยะเวลาที่กำหนดให้ หรือถูกกำหนดจากการวางแผนในการจัดดอกไม้ ดังนั้นการจัดดอกไม้มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องรู้ระยะเวลาในการใช้ดอกไม้ เพื่อจะได้เลือกดอกไม้ให้เหมาะสมกับระยะเวลาในการจัดงาน และเสร็จทันตามความต้องการใช้งานอีกด้วย

5. ความเหมาะสมกับกับภาชนะ หมายถึง การเลือกดอกไม้ ใบไม้ ได้เหมาะสมกับขนาดของที่ใช้จัดดอกไม้ เช่น แจกันเล็ก ดอกไม้ ใบไม้ ไม่ควรจะมีขนาดใหญ่เกินไป เป็นต้น

ความหมาย ความสำคัญและคุณค่าของดอกไม้

ดอกไม้เป็นสื่อแสดงความรู้สึกของผู้ให้ต่อผู้รับ ดอกไม้มีความสวยงาม มีเสน่ห์ บอกถึงความหมายอยู่ในตัวของดอกไม้เอง ดังนั้น การจัดดอกไม้จึงควรใช้ดอกไม้ให้เหมาะสมกับโอกาส

ดอกบัว (Lotus) ดอกบัวจัดเป็นราชินีแห่งแม่น้ำ ดอกบัวเกิดในน้ำ เติบโตในน้ำ เปรียบกับผู้ปฏิบัติธรรม ไม่ติดอยู่ในตระกูล ในหมู่คณะ ในลาภยศ สรรเสริญ สุข และในปัจจัยเครื่องบริโภคทั้งหลาย ตลอดจนไม่ติดอยู่ในกิเลสทั้งมวล

ดอกกุหลาบ (Rose) ดอกกุหลาบจัดเป็นราชินีแห่งดอกไม้บนบก ดอกกุหลาบใช้แทนความรักที่เด็ดเดี่ยว ทรวง หนามกุหลาบ หมายถึง อุปสรรคขัดขวางซึ่งผู้มีความรักจะต้องฟันฝ่าอุปสรรคทั้งมวล เพื่อให้ได้ดอกกุหลาบที่งดงามนั้นมาไว้ในครอบครองด้วยความภาคภูมิใจ

สีของดอกกุหลาบแต่ละสีให้ความหมายที่แตกต่างกันไป ซึ่งผู้มอบให้ควรจะได้เลือกใช้สีที่เหมาะสมกับโอกาส

ดอกกุหลาบสีแดง หมายถึง ความรักที่บริสุทธิ์ เปรียบเสมือนเลือดเนื้อที่อยู่ในกายของผู้มอบให้ ต่อผู้ที่ตนรัก จึงนิยมใช้ในโอกาสครบรอบวันแต่งงาน วันแห่งความรัก ซึ่งกันและกัน

ดอกกุหลาบสีเหลือง หมายถึง ความรักที่ห่วงหาอาทรซึ่งกันและกัน แสดงถึงความปรารถนาดี ต้องการให้สุขภาพแข็งแรง มีความสุขสดชื่น จึงนิยมใช้เยี่ยมเยียนผู้ช่วย

ดอกกุหลาบสีขาว หมายถึง ความรักที่ซื่อ สดใส สะอาด บริสุทธิ์ นิยมใช้เพื่อแสดงความรักที่จริงใจของตนเอง เช่น ผู้ได้บังคับบัญชามอบให้เจ้านาย ศิษย์มอบให้ครูบาอาจารย์ ลูกมอบให้พ่อแม่

ดอกมะลิ (Jasmine) หมายถึง ความบริสุทธิ์และสูงส่ง เหมาะสำหรับผู้ที่มีความบูชาหรือใช้บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่น่านับถือ

ดอกทิวลิป (Tulip) หมายถึง ความสง่างาม เหมาะสำหรับมอบให้กับผู้ที่อยู่ในฐานะแห่งการยกย่อง

ดอกช่อนกลี้น(Tuberose) ดอกช่อนกลี้นเป็นดอกไม้ที่มีกลิ่นหอมรุนแรง และเป็นดอกไม้ที่คนไทยในสมัยโบราณนิยมใช้จัดหน้าศพ เนื่องจากสมัยก่อน ยังไม่มีการฉีดยาศพกัน ดังนั้น เพื่อเป็นการอำพรางกลิ่น จึงจำเป็นต้องเสาะหาดอกไม้ที่มีกลิ่นหอมรุนแรงมากๆ มาจัด เพื่อชุกช่อนกลี้นอันไม่พึงปรารถนา

ดอกเบญจมาศ (Chrysanthemum) ดอกเบญจมาศเป็นดอกไม้ที่มีสีสันสดใส และมีความแข็งแรงทนทาน เหมาะสำหรับนำไปใช้ในงานที่ต้องการความทนทานเป็นพิเศษ เช่น การนำไปตกแต่งรถบุพชาติ หรือประดับหน้างานพิธีการต่างๆ

ดอกคาร์เนชั่น (Carnation) จัดเป็นดอกไม้ที่มีสีคราสลิดซึ่งเป็นสีที่ชาวต่างประเทศชื่นชอบ ดังนั้นจึงเห็นได้ว่า ช่อดอกไม้มือถือ และ เข็มกลัดติดเสื้อจะนิยมใช้ดอกคาร์เนชั่นกันมาก

ดอกเยอบีร่า (Yerbira) ดอกเยอบีร่าเป็นดอกไม้ที่มีสัญลักษณ์ชูช่อโดดเด่น ปราดเปรี้ยวและสง่างาม แต่มีสีอ่อนหวาน เปรียบเสมือนสาวงามที่มีความมั่นใจในตัวเอง ดอกเยอบีร่า จึงมักนำมาใช้ประดับในสถานที่ ที่มีบรรยากาศเป็นแบบสมัยใหม่และสง่างาม หรืออาจนำมาประดับผมเจ้าสาว หรือมวยผมของหญิงสาวในชุดราตรี

ดอกแกลดิโอลัส (Gladiolus) ดอกแกลดิโอลัสเป็นสัญลักษณ์ของความลุ่มหลง ถ้าได้รับดอกแกลดิโอลัส จากใคร แสดงว่าเขาคนนั้นต้องการ สารภาพว่ากำลังหลงใหลคลั่งไคล้คุณอยู่ อย่างจริงจัง

ดอกทานตะวัน (Sunflower) ดอกทานตะวันเป็นดอกไม้แทนความ หยิ่งทะนง ไม่นิยมมอบดอกไม้นี้ให้แก่กัน

ดอกการ์ดิเนีย (Gardenia) ดอกการ์ดิเนียหรือดอกพุดฝรั่ง เป็นดอกไม้แห่งความโชคดีมีชัย หากต้องการแสดงความปรารถนาดี หรือ อยากอวยพรให้ผู้ใดประสบโชคดี ก็ควรมอบดอกไม้นี้ให้แก่เขา

แผนการฝึกอบรมที่ 2 เวลา 1 ชั่วโมง

เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดอกไม้

.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

4. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับลักษณะของดอกไม้และใบไม้
5. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเลือกซื้อดอกไม้
6. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดูแลรักษาดอกไม้
7. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการพันตัวของดอกไม้

เนื้อหาสาระ

4. ลักษณะของดอกไม้และใบไม้
5. การเลือกซื้อดอกไม้
6. การดูแลรักษาดอกไม้
7. การพันตัวของดอกไม้

วิธีการฝึกอบรม

ขั้นนำ

3. วิทยากรบอกวัตถุประสงค์ของการอบรม
4. วิทยากรสอบถามความรู้ผู้เข้ารับการอบรมในเรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดอกไม้

ขั้นกิจกรรม

4. แจกใบความรู้ให้กับผู้เข้ารับการอบรม
5. วิทยากรบรรยายความรู้ เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดอกไม้
6. ผู้เข้ารับการอบรมศึกษาใบความรู้

ขั้นสรุป

3. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมสรุปความรู้ที่ได้รับร่วมกัน
4. วิทยากรกล่าวชมเชยผู้เข้ารับการอบรมที่ตั้งใจและให้ความร่วมมือกันด้วยดี

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

5. เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์
6. คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก
7. พาวเวอร์พอยต์ เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดอกไม้
8. ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดอกไม้

การวัดและประเมินผล

การถาม-ตอบ

ใบความรู้ที่ 2 เรื่อง ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับดอกไม้

ลักษณะของดอกไม้และใบไม้

การที่คนเราจะจัดดอกไม้ได้อย่างสวยงามนั้น ควรจะศึกษาเรื่องของลักษณะของดอกไม้ แต่ละแบบสามารถแบ่งได้เป็น 4 ชนิดด้วยกัน คือ

1. **ดอกไม้เป็นช่อเป็นแนว (Line Flower)** คือ ดอกไม้ซึ่งเป็นดอกหรือกลุ่มช่อดอก ที่เรียงขึ้นไปตามความยาวของก้านดอก มักจะมีรูปทรงที่ดูเป็นเส้นแนว เช่น ดอกประทุมมา แกลดิออลัส ลินมังกร ฯลฯ

2. **ดอกไม้กลีบซ้อน (Mass Flowers)** คือดอกไม้ดอกเดี่ยวมีกลีบดอกมากและดูมีน้ำหนัก ดอกไม้ประเภทนี้สามารถจัดวางเพื่อสร้างความสมดุลให้น้ำหนักสายตา และเมื่อนำมาจับกลุ่มรวมกันก็จะเป็นจุดอ่อนของการจัดได้เช่น ดอกเบญจมาศชนิดกลีบลา และชนิดกลีบซ้อน

3. ดอกไม้ที่มีรูปทรงเด่นชัด (**Form Flowers**) ดอกไม้พวกนี้มักมีกลีบไม้มาก แต่เห็นรูปทรงได้ชัดเจน เช่น ลิลลี่ ทิวลิป กุหลาบ คาร์เนชั่น ดอกกระเจียว เบิร์ดออฟพาราไดซ์ กล้วยไม้คัทรียา หน้าวัว เป็นต้น และด้วยลักษณะดอกเด่นของฟอร์มฟลาวเวอร์ จึงมักจะถูกรวบรวมให้เป็นจุดเด่นของการจัด

4. ดอกไม้แต่งเติม (**Filler Flowers**) คือดอกไม้กลีบที่มีรูปลักษณะเป็นดอกเล็กๆ แฉะรายเป็นกลุ่มช่อ เช่น ยิบโซฟิลล่า แอสเตอร์ คัตเตอร์ เดซี่ สแตติส แคลสเปียร์ สร้อยทอง ฯลฯ ใช้สำหรับแต่งเติมในการจัดเพื่อเพิ่มรายละเอียดในการจัด แต่หากใช้มากเกินไปจะทำให้ดูรกรุงรัง

ลักษณะของใบไม้

ใบไม้ที่ใช้ในการจัดดอกไม้ ถือได้ว่าเป็นส่วนสำคัญเช่นกันจะช่วยเสริมแต่งแจกันดอกไม้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ใบไม้ที่นำมาใช้ในการจัดดอกไม้ ซึ่งมีอยู่กลุ่มคล้ายกันด้วยกัน เช่น กิ่งหลิว ทางหมาก ใบชานาคู ใบหมากผู้หมากเมีย ใบเฟิร์นมะขาม ใบโปรงฟ้า

การเลือกดอกไม้ใบไม้ได้ลักษณะที่ดีเหมาะสมกับแบบการจัดและประโยชน์ใช้สอยเป็น การลดภาระการเตรียม และการดูแลรักษาที่ต้องพิถีพิถันมาก ช่วยให้ช่วยประหยัดเวลา แรงงาน และเงิน

กล่าวโดยสรุปว่า การเลือกซื้อดอกไม้ ใบไม้ต้องดูให้ดอกไม้ ใบไม้มีลักษณะของดอกสด และแข็งแรง

การเลือกซื้อดอกไม้

ดอกไม้ที่เราได้ซื้อมาใช้กันนั้นจะตัดจากต้นในเวลาเช้า และนำมาแช่น้ำให้อิ่มตัว บาง ชนิดจะต้องเพิ่มความยืดหยุ่นขณะขนส่ง โดยการทำให้สลดลง หลังจากนั้นจะนำมามัดรวมเป็น กำหุ้มห่อด้วยกระดาษหรือพลาสติก และสุดท้ายคือการนำจัดส่งตลาดเพื่อกระจายสู่ร้านค้าย่อย ต่อไป

จะเห็นได้ว่ากว่าดอกไม้จะมาถึงมือของผู้จัดจริง ๆ นั้น จะผ่านมาหลายขั้นตอนจึงมักจะ เกิดความบอบช้ำ ฉะนั้นเราจึงจำเป็นต้องทำความเข้าใจถึงสภาพดอกไม้ว่าถ้าเราต้องการซื้อ ดอกไม้เราจะต้องสังเกตจากอะไรบ้าง

ก้าน จะต้องไม่เน่า โดยก้านจะต้องไม่ผ่านการ แช่น้ำ มาเป็นเวลานานจนกระทั่งมีกลิ่นเหม็น

ใบ จะต้องไม่เหี่ยวช้ำและเน่า จะต้องมีความ แข็งแรงตามสภาพของใบไม้ชนิดนั้นๆ

กระจเปาะดอก จะต้องไม่ลีบและแห้ง เมื่อใช้มือ บีบดูจะรู้สึกว่กระจเปาะจะแข็ง

กลีบดอก จะต้องไม่ช้ำ ไม่เหี่ยว และเน่า

โดยทั่วไปดอกไม้ที่เราจะเลือกซื้อนั้นจะต้องเลือกที่ความสดให้มากที่สุด ฉะนั้นจะต้องมีความรู้สึกและความเข้าใจในสภาพของดอกไม้แต่ละชนิด ซึ่งย่อมจะต้องมีความแตกต่างกันออกไป นอกจากนั้นควรดูเหตุผลอื่นๆ มาใช้เป็นองค์ประกอบในการเลือกซื้อด้วย เช่น สภาพดินฟ้าอากาศ แหล่งเพาะปลูก และความเหมาะสมกับสภาพการใช้งาน เป็นต้น

การดูแลรักษาดอกไม้

ปัจจุบันดอกไม้เป็นสิ่งสำคัญต่อการจัดงานต่างๆ เป็นอย่างมาก ฉะนั้นควร มีความรู้เกี่ยวกับการดูแลดอกไม้ให้มีความสด และสมบูรณ์มากที่สุดก่อนที่จะเรานำเอามาใช้จัดตกแต่งให้สวยงามต่อไป

1. **Cleaning** คือ การดูแลก่อนการแช่น้ำ จะต้องทำความสะอาดก้านบริเวณช่วงล่างที่จะต้องแช่ลงในถังน้ำโดยการปาดใบช่วงล่างของช่อออกให้หมด ซึ่งใบไม้เหล่านี้เมื่ออัดกันแน่นๆ จะทำให้เกิดก๊าซเอทิลีนที่มีผลทำให้ก้านดอกไม้และน้ำที่แช่ดอกไม้เกิดการเน่าเสียได้ง่าย
2. **Cutting under water** คือ การตัดก้านดอกไม้ด้วยมีดมีคมๆ ใต้น้ำและไปแช่ในถังน้ำที่จัดเตรียมไว้ให้ ส่วนน้ำที่ใช้แช่ดอกไม้จะมีปริมาณ และลักษณะที่แตกต่างกันออกไป ดังนี้ ถ้าต้องการให้บานเร็ว ให้แช่น้ำอุ่น และมีปริมาณน้ำมาก เช่น ดอกลิลลี่ ดอกกุหลาบ ดอกยิปโซฟิลลา เป็นต้น

ถ้าต้องการให้บานช้า ให้แช่น้ำธรรมดาและมีปริมาณน้ำน้อย

ถ้าต้องการให้บานสมบูรณ์ และมีก้านที่แข็งแรงมากๆ ควรแช่น้ำอุ่นที่ผสมอาหารดอกไม้ในปริมาณ 0.5 ช้อนชาต่อน้ำ 5 ลิตร

3. **Conditioning out of refrigeration** คือเมื่อเราแช่ดอกไม้ในถังน้ำเรียบร้อยแล้ว ควรนำถังดอกไม้วางไว้ในบริเวณที่มี อุณหภูมิปรกติประมาณ 1-3 ชั่วโมง เพื่อให้ดอกไม้มีการปรับสภาพตัวเองเสียก่อนจากนั้นจึงนำเอาไปแช่ในตู้เย็นสำหรับแช่

การฟื้นตัวของดอกไม้

ดอกไม้หรือใบไม้ที่จัดส่งมาตามร้านค้าต่าง ๆ ที่จะนำไปใช้งานต่อไป ต้องผ่านการบรรจุหีบห่อ ที่มักจะขาดน้ำ เพื่อเพิ่มความสดวกในการขนส่ง เมื่อต้องการจะใช้งานต้องช่วยให้ดอกไม้ฟื้นตัวเร็ว และมีการเจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ต่อไป

1. กล้วยไม้ช่อชนิดต่าง ๆ จะต้องตัดก้านและนำไปแช่น้ำทั้งช่อประมาณ 10-15 นาที หลังจากนั้นให้นำขึ้นไปแช่ในน้ำปกติ แต่ถ้าดอกของกล้วยไม้แช่อยู่ในน้ำนานจนเกินไป จะทำให้กลีบดอกมีสภาพช้ำน้ำซึ่งจะลดปริมาณความทนลงมาก

2. ดอกบัว ในสมัยก่อนมีการช่วยให้ดอกบัวฟื้นตัวเร็วด้วยกรรมวิธีต่าง ๆ มากมายหลายวิธีด้วยกันแต่ในปัจจุบันปริมาณการใช้ดอกบัวมีเพิ่มมากขึ้น แต่ดอกบัวเป็นดอกที่ค่อนข้างเหี่ยวเร็ว และจะดูน้ำขึ้นไปถึงดอกได้ค่อนข้างช้า ฉะนั้นเมื่อซื้อดอกบัวมาแล้ว ให้ตัดก้านแช่ในน้ำเย็นหรือน้ำที่ผสมน้ำแข็ง แต่จะต้องใช้น้ำปริมาณมาก ๆ หลังจากนั้นให้ใช้พลาสติกคลุมดอกบัวไว้ให้มิดชิด เพื่อป้องกันลมที่จะมากระทบดอกทำให้เกิดการดำเร็วกว่าปกติ

บางท่านอาจใช้ผ้าคลุมดอกบัวแทนพลาสติก แต่การคลุมด้วยผ้ามีผลทำให้ความชื้นจากดอกบัว และจากน้ำที่แช่ดอกบัวระเหยไปอย่างรวดเร็ว ทำให้ดอกบัวไม่เกิดความสดชื่นเท่าที่ควร เราควรแช่ดอกบัวให้อิ่มน้ำ โดนใช้เวลาอย่างน้อยครึ่งชั่วโมงจึงจะนำดอกบัวไปปักในแบบต่าง ๆ แต่ถ้าดอกบัวยังไม่อิ่มน้ำแล้วนำไปปัก จะทำให้กลีบดอกบัวดำเร็ว กว่าปกติและเมื่อปักแล้วให้นำมาจัดลงในภาชนะได้น้ำสารส้มจะช่วยล้างยางที่เกิดจากการปักกลีบดอกบัวทำให้ดอกบัวดำช้ากว่าปกติ

เมื่อจัดดอกบัวเสร็จแล้วเรียบแล้ว แต่ยังไม่นำไปใช้งาน ให้ใช้พลาสติกคลุมกันลม และเก็บความชื้นของดอกบัวทำให้มีความสดชื่น

3. **ดอกคริสซานติมัม** หรือที่คนไทยเรียกว่า "มัม" เมื่อเปิดห่อออกให้ปลิดใบช่วงล่างออก แต่ถ้านื่องจากดอกไม้ชนิดนี้จะมีใบที่เขียวเร็วมาก ถ้าต้องการให้ดอกไม้ชนิดนี้อยู่ทน จะต้องปลิดใบออกให้หมดทั้งซ่อ หลังจากนั้นให้ตัดก้านด้วยมีดคมๆ แต่คริสซานมัมเป็นดอกไม้ที่จัดอยู่ในประเภทก้านแข็ง จึงทำให้ตูดน้ำได้ยาก จากต้องทุบปลายก้านให้แตกเล็กน้อย ล้างบริเวณที่ทุบให้สะอาด หลังจากนั้นให้อน้ำเทราดหรือพรมทั้งซ่อ และนำไปแช่น้ำในถังน้ำที่มีปริมาณน้ำไม่มากนัก เพราะถ้าน้ำมากจะทำให้ก้านเน่าเร็ว ควรใช้น้ำปริมาณน้อย แต่ตัดก้านเปลี่ยนน้ำบ่อยๆ ซึ่งจะทำให้ดอกคริสซานมัมสามารถเจริญเติบโตได้อย่างสมบูรณ์ที่สุด

4. **ดอกกุหลาบ** เป็นดอกไม้ที่ต้องการน้ำปริมาณมากกว่าดอกไม้ชนิดอื่นๆ จะต้องปลิดใบและหนามบริเวณช่วงล่างของก้านออก ให้น้ำราดบริเวณใบ ส่วนบริเวณดอกไม้ไม่ควรราดหรือพรมน้ำ เพราะน้ำจะทำให้ดอกกุหลาบบานเร็วกว่าปกติ และที่สำคัญคนไทยไม่ค่อยนิยมดอกกุหลาบที่บาน หลังจากนั้นให้ตัดก้านในน้ำด้วยมีดคมๆนำไปแช่น้ำที่ผสมอาหารดอกไม้ไว้เรียบร้อยแล้ว

5. **ดอกเยอร์บีร่า** เป็นดอกไม้ประเภทก้านอ่อนจะสามารถดูดน้ำได้ปริมาณมาก เมื่อเราตัดก้านแช่น้ำก็จะดูดน้ำมากจนเกินไป ทำให้ก้านแตกและเน่าได้ง่ายฉะนั้นเมื่อซื้อดอกเยอร์บีร่ามา จะสังเกตได้ว่า สวนที่ปลูกจะใช้วิธีถอนมาขาย ไม่ได้ใช้วิธีตัดมาขาย เมื่อเราได้รับมา ไม่ต้องตัดก้าน และข้อสำคัญไม่ควรสเปรย์น้ำที่บริเวณดอกของเยอร์บีร่า เพราะความชื้นจะทำให้เกิดเชื้อราขึ้นได้ง่าย

6. **ดอกยิปโซฟิลลา** เป็นดอกไม้จำพวกไม้เลื้อยๆ ฝอยๆ เมื่อซื้อมาให้กระจายออกมาจากกัน โดยการคว่ำซอลง ค่อยๆ จับซ่อเขย่าให้แยกจากกัน ปลิดใบออกให้หมด จับมารวมซ่อกันใหม่อีกครั้ง ห่อด้วยกระดาษหรือพลาสติก ตัดก้านและแช่น้ำอุ่น เพื่อช่วยให้ดอกยิปโซฟิลลาบานได้อย่างสมบูรณ์ ข้อสำคัญที่ควรรู้คือห้ามนำดอกยิปโซฟิลลาไปแช่รวมกับดอกไม้ตระกูลคริสซานัมม เพราะคริสซานัมมจะมีสารไซยาไนด์ที่มีผลทำให้ดอกยิปโซฟิลลาแห้งเร็วกว่าปรกติ นอกจากนั้นจะต้องไม่ฉีดน้ำที่บริเวณดอก เพราะดอกยิปโซฟิลลาจะดูดน้ำไว้ ทำให้ดอกช้ำน้ำและดำเร็วกว่าปรกติ

แผนการฝึกอบรมที่ 3 เวลา 1 ชั่วโมง
เรื่อง การจัดเตรียมการจัดดอกไม้และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

8. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเตรียมการจัดดอกไม้และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
9. นักเรียนสามารถบอกและเลือกอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดดอกไม้ได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหาสาระ

8. การจัดเตรียมการจัดดอกไม้
9. อุปกรณ์การจัดดอกไม้

วิธีการฝึกอบรม

ขั้นนำ

5. วิทยากรบอกวัตถุประสงค์ของการอบรม
6. วิทยากรสอบถามความรู้ผู้เข้ารับการอบรมในเรื่อง การจัดเตรียมการจัดดอกไม้และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

ขั้นกิจกรรม

7. แจกใบความรู้ให้กับผู้เข้ารับการอบรม
8. วิทยากรบรรยายความรู้ เรื่อง การจัดเตรียมการจัดดอกไม้และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
9. ผู้เข้ารับการอบรมศึกษาใบความรู้

ขั้นสรุป

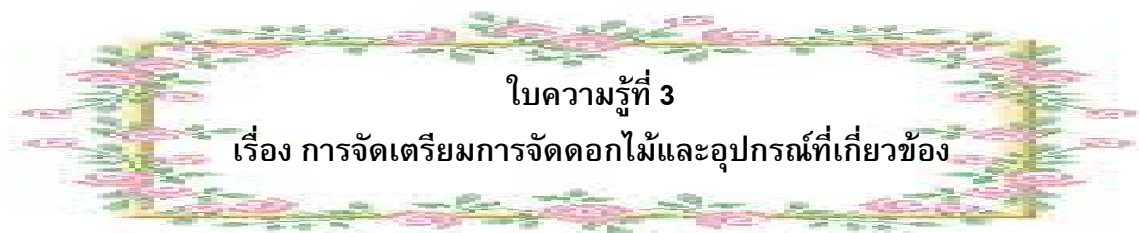
5. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมสรุปความรู้ที่ได้รับร่วมกัน
6. วิทยากรกล่าวชมเชยผู้เข้ารับการอบรมที่ตั้งใจและให้ความร่วมมือกันด้วยดี

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

9. เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์
10. คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก
11. พาวเวอร์พอยต์ เรื่อง การจัดเตรียมการจัดดอกไม้และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
12. ใบความรู้ที่ 3 เรื่อง การจัดเตรียมการจัดดอกไม้และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง
13. อุปกรณ์การจัดดอกไม้

การวัดและประเมินผล

การถาม-ตอบ

ใบความรู้ที่ 3

เรื่อง การจัดเตรียมการจัดดอกไม้และอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง

การจัดเตรียมการจัดดอกไม้

ก่อนการจัดดอกไม้ทุกครั้ง ต้องจัดเตรียมจัดหาวัสดุอุปกรณ์ให้ครบ เพื่อความสะดวกและไม่เสียเวลาในการค้นหาหรือจัดซื้อในเวลาจัดดอกไม้ แบ่งออกเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

1. ดอกไม้ ใบไม้ เพื่อให้ได้ดอกไม้ ใบไม้ที่สดใหม่แข็งแรงควรพิจารณาส่วนต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1.1 ดอกสีสดใส ไม่ซีดเซียว

1.2 กลีบดอกสด ไม่มีรอยยับยู่ยี่ หรือรอยชำรุด ปลายกลีบไม่เหี่ยว

1.3 กลีบดอกไม้ ไม่หลุดร่วงง่าย เมื่อจับเพียงเบา ๆ

1.4 ก้านดอกสดแข็งแรงไม่อ่อนงอ

1.5 ผิวก้านเรียบสด ไม่มีรอยถลอก และไม่มีกลิ่นเหม็น

1.6 สีผิวก้านและใบสีเขียวสด (ไม่เหลือง, ไม่เหี่ยว, ไม่เน่า)

1.7 ดอกไม้ช่อ ควรมีขนาดลดหลั่นสวยตลอดช่อ

1.8 ใบไม้ควรเขียวสดสมบูรณ์ไม่ฉีกขาด ไม่หัก ไม่เหี่ยว

1.9 รอยตัดก้านเป็นรอยตัดใหม่สดก้านยาวเต็มที่บางครั้งผู้ขายตัดก้านให้ทุกวัน ควรสังเกตหากก้านสั้นมากอาจเป็นก้านที่ถูกตัดมาหลายครั้ง

2. ภาชนะสำหรับจัดดอกไม้ หมายถึง แจกันรูปทรงต่าง ๆ หรือภาชนะอื่น ๆ เช่น จาน ชาม กล้องพลาสติก หรือวัสดุที่เราสามารถนำมาปรับปรุงเป็นที่สำหรับจัดดอกไม้ได้

การเลือก

ควรเลือกภาชนะให้เหมาะสมกับบรรยากาศของสถานที่ตั้งวาง ทั้งขนาด รูปทรง สี สันพื้นผิวของภาชนะ เช่น การจัดดอกไม้เพื่อตกแต่งสถานที่จัดงานย้อนยุคกับบรรยากาศ กระถ่อมหลังคามุงจากแบบชนบท ควรใช้ภาชนะที่เป็นธรรมชาติ ได้แก่ เครื่องจักรสาน กระบอกไม้ โถดินเผา น้ำเต้าแห้ง เป็นต้น สำหรับเครื่องแก้วเจียรไน เงิน ทองเหลือง ซึ่งเป็นภาชนะที่มีพื้นผิวแวววาว ดูหรูหราโอ่อ่า ภูมิฐานบอกถึงความร่ำรวยเป็นพิธีการเหมาะสำหรับสถานที่หรูหราทันสมัย

การใช้

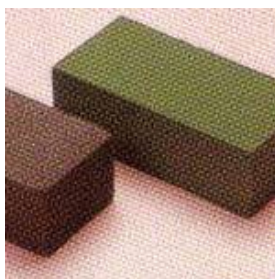
ควรใช้ภาชนะทุกชนิดด้วยความระมัดระวัง ไม่ให้กระทบกันหรือเสียดสีกันและจับตรงตำแหน่งที่แข็งแรง เช่น ลำตัวของภาชนะไม่ควรจับส่วนที่บอบบาง คอดก้น เพราะอาจจะ

แตกหักเสียหายได้ ภาชนะที่เป็นแก้ว เงิน ทอง โลหะ และโลหะผสม ไม่ควรแช่น้ำนานเพราะจะทำให้สีผิวหมอง ยากแก่การดูแลรักษา

3. ที่ยึดดอกไม้ ปัจจุบันนิยมใช้ โฟมปักดอกไม้สด เพราะสะดวก รวดเร็วเก็บน้ำได้ดี และราคาไม่แพง มีหลายลักษณะมีให้เลือก เช่น เนื้อแน่น ราคาแพง เมื่อปักจะรักษารูปทรงได้ดี เหมาะกับการปักดอกไม้ไว้หลายวัน เนื้อโฟมที่ไม่แน่นมาก ราคาต่อกล่องถูกลงนิดหน่อย แต่คุณภาพด้อยตามลงไปด้วย จะทำให้แตกหัก เสียหายง่าย ถ้าภาชนะที่ใส่โฟมปักดอกไม้ มีขนาดกว้างมาก อาจจะใช้ลวดกรงไก่หรือลวดตาข่าย แบบเป็นโลหะ หรือพลาสติกบางๆ ก็ได้ปิดคลุมหน้าโฟมปักดอกไม้ เพื่อเป็นการป้องกันโฟมแตก หรือดอกไม้หน้าคว่ำ

การเตรียมโฟมปักดอกไม้

1. การแช่โฟมปักดอกไม้ให้น้ำน้ำใส่ภาชนะปากกว้างปริมาณมากๆวางก้อนโฟมปักดอกไม้ ลงบนน้ำให้น้ำค่อยๆซึมผ่านขึ้นมา ห้ามกดให้จมน้ำห้ามนำน้ำมาราดลงบนก้อนโฟมปักดอกไม้เด็ดขาด เพราะน้ำจะไปอุดตันช่องระบายอากาศ ทำให้น้ำซึมผ่านเขาไปข้างในได้ยาก การแช่โฟมปักดอกไม้ ควรแช่อย่างน้อย 2 ชั่วโมง เพื่อให้ดูดซึมน้ำได้เต็มที่ และเพื่อให้เกลือที่ผสมอยู่ไหลออกมา หรือทางที่ดีควรแช่ค้างคืนไว้ก็ได้ เกลือที่ผสมอยู่ไหลออกมา หรือทางที่ดีควรแช่ค้างคืนไว้ก็ได้ เกลือที่ผสมอยู่ในก้อนโฟมปักดอกไม้จะมีลักษณะเป็นน้ำสีน้ำตาลแดง มีผลทำให้ก้านดอกไม้เน่าเร็วและทำให้น้ำที่แช่โฟมปักดอกไม้มีกลิ่นเหม็นเร็วขึ้น

2. การบรรจุโฟมปักดอกไม้ลงในภาชนะ ถ้าเป็นภาชนะประเภทตะกร้าควรมีมีการรองรับน้ำให้เรียบร้อย แต่ไม่ว่าภาชนะจะเป็นตะกร้าหรือแจกันก็ตาม จะต้องเปิดช่องไว้สำหรับเติมน้ำ และจะต้องบรรจุให้สูงกว่าปากภาชนะประมาณ 2-3 เซนติเมตร หรือถ้าต้องการปักดอกไม้ปริมาณมากๆ ให้บรรจุให้สูงกว่าที่กำหนดก็ได้ นอกจากนั้นควรปากเหลี่ยมโฟมปักดอกไม้บริเวณปากภาชนะออก เพื่อเปิดพื้นที่ในการปักให้มากขึ้น และเพื่อเพิ่มความสะดวกในการปิดฐานของการจัดได้ง่ายขึ้น การบรรจุโฟมปักดอกไม้ ถ้าต้องการให้มีความปลอดภัยต่อการแตกกระจายในขณะจัด และปลอดภัยต่อการเคลื่อนย้าย ควรหุ้มด้วยลวดตาข่ายให้แน่นหนา เมื่อบรรจุเสร็จเรียบร้อยแล้ว ควรเปิดน้ำใส่ให้เต็มและเทน้ำทิ้ง เพื่อเป็นการล้างเกลือและเศษของโฟมปักดอกไม้เติมน้ำลงไปใหม่ เป็นอันพร้อมที่จะจัดดอกไม้ได้

3. การตัดก้านดอกไม้ ต้องตัดก้านด้วยมีดคมๆ ให้เฉียงมากๆ โดยใช้มือซ้ายจับก้านหงายขึ้น มือขวาจับมีด หัวแม่มือขวาจะเป็นตัวประคองก้านดอกไม้ไว้ตลอดเวลา การตัดก้านด้วยมีด จะทำให้ก้านดอกไม้ไม่ช้ำ สามารถดูน้ำได้เต็มที่ และนอกจากนี้ยังสามารถบังคับองศาของการตัดได้อย่างที่เราต้องการ การตัดก้านให้เฉียงมากๆ จะมีผลต่อการดูน้ำของดอกไม้และยังสามารถทำให้การปักดอกไม้มีความมั่นคง และนอกจากนี้ยังทำให้โฟมปักดอกไม้แตกได้ยาก การตัดก้านดอกไม้ และเวลาปักจะต้องหันหน้าของดอกไม้หันหน้าขึ้นไปปรับแสงอาทิตย์ การทำลักษณะนี้จะทำให้สภาพการปักดอกไม้มีความเป็นธรรมชาติมากที่สุด

4. เครื่องมือ เครื่องใช้ การจัดดอกไม้สดให้สะดวกและรวดเร็ว นั้น ต้องเตรียมเครื่องมือ เครื่องใช้ หรืออุปกรณ์ต่างๆ ให้ครบ และอยู่ในสภาพพร้อมใช้งาน ดังนั้นจึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเรียนรู้ลักษณะเครื่องมือ เครื่องใช้ และการเลือกซื้อ รวมถึงวิธีใช้ตลอดจนการดูแลรักษา เพื่อให้อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ ทุกชิ้นใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4.1 อุปกรณ์หลักที่จำเป็น ได้แก่ มีดหรือกรรไกรตัดกิ่งไม้ และตัดดอกไม้

4.2 อุปกรณ์เสริมเพื่อช่วยให้ได้งานที่ประณีต ได้แก่ กรรไกรตัดกิ่งไม้ กรรไกรตัดลวด เลื่อย ลวด กาวน้ำ เขียง กะละมัง ไม้ไผ่ ทางมะพร้าว กระดาษพันก้าน ถูพลาสติก ท่อพลาสติก สำลี ที่ฉีดน้ำ ถูใส่ขยะ ผ้าเช็ดทำความสะอาด และถังพักดอกไม้

วัสดุอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้

วัสดุอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้ มีมากมายหลายแบบขึ้นอยู่กับนักจัดดอกไม้ที่จะเลือกใช้ สำหรับวัสดุอุปกรณ์พื้นฐานที่นิยมใช้ในการจัดดอกไม้มีดังนี้

1. กรรไกร มีด คีม ชนิดของกรรไกรมีดังนี้ กรรไกรตัดดอกไม้ กรรไกรตัดกิ่งไม้ กรรไกรตัดกระดาษและริบบิ้น มีดตัดดอกไม้ มีดตัดฟลอราโฟม มีดตัดไม้ คีมตัดลวด

2. ฟลอราโฟมหรือโฟมปักดอกไม้ คุณสมบัติดูดซึมและอุ้มน้ำ ก่อนใช้จะต้องแช่น้ำให้ชุ่มเป็นวัสดุที่ใช้ปักดอกไม้ ข้อควรระวังในการใช้ฟลอราโฟม น้ำต้องเข้าถึงกลางก้อนและต้องดูดน้ำให้เต็มที่ วัสดุธรรมชาติอื่น ๆ นำมาใช้แทนฟลอราโฟม เช่น ก้านผักตบชวาที่ใช้ได้เป็นการประยุกต์วัสดุท้องถิ่น แต่ไม่แนะนำเพราะไม่เป็นสากลทั่วโลกเขาไม่ใช้กันใช้เฉพาะร้านดอกไม้บางกลุ่มในประเทศไทยเท่านั้น

3. ภาชนะ มีหลากหลายรูปแบบเช่น แจกัน กระเช้าไม้ มีให้เลือกทั้งของในประเทศและต่างประเทศเลือกใช้ตามความเหมาะสมกับงานที่ออกแบบไว้ ข้อควรระวังต้องไม่รั่ว สีไม่ตกเมื่อโดนน้ำ

4. กระจกและอุปกรณ์ห่อหุ้มดอกไม้ ได้แก่ กระจกสา มีทั้งกระจกสาไทย สาเกาหลี รามี ปานธรรมชาติ พลาสติกหลอดสายต่างๆ การใช้สาไทยต้องระวังเพราะสาไทยไม่กันน้ำเมื่อโดนน้ำจะยุ่ย ส่วนกระจกสาเกาหลีจะกันน้ำใช้งานได้ดี

5. ริบบิ้น ริบบิ้นสีต่างๆ มีขนาดความกว้างและยาวให้เลือกตามความเหมาะสม ริบบิ้นเมื่อทำเป็นโบว์นำมาเสริมแต่งทำให้ผลงานดูสวยงาม แต่ก็ขึ้นอยู่กับผลงานบางผลงานก็ไม่จำเป็นเพราะต้องการให้ดูเป็นธรรมชาติแบบเรียบๆ

6. กระจกฉีดน้ำ เป็นสิ่งจำเป็นอีกชิ้นหนึ่ง เมื่อจัดดอกไม้เสร็จควรฉีดน้ำจะทำให้ดูสดชื่น ในการฉีดน้ำควรมีลักษณะเป็นละอองถ้าฉีดแรงและมากเกินไปจะทำให้ดอกไม้ช้ำ น้ำที่ใช้ควรเป็นน้ำสะอาดไม่มีสิ่งปลอมปนใดๆ

7. อุปกรณ์อื่นๆ ที่นำมาใช้ในการจัดดอกไม้เช่น สเปรย์ฉีดใบไม้ สีสเปรย์สำหรับพ่นดอกไม้ กาวสำหรับติดดอกไม้ใบไม้ ฟลอราเทปสีต่างๆ สำหรับพันต่อกันดอกไม้ให้ยาว เป็นต้น

วิธีการเลือกซื้อ เลือกใช้ และดูแลรักษาอุปกรณ์การตัดดอกไม้

1. มีด ใช้สำหรับตัด หั่น ปอก เหลา ผ่า แฉะ กิ่งไม้ และอื่น ๆ

หลักการเลือกซื้อ

1. ขนาดพอเหมาะกับมือและงาน ถ้างานตัดดอกไม้ขนาดเล็กใช้มีดเล็กเล่มเดียวก็พอ แต่ถ้ามีงานตัดดอกไม้ขนาดใหญ่ ต้องมีขนาดกลางและขนาดใหญ่

2. ด้ามมีด ตรวจสอบว่าด้ามมีดยาวตลอดเท่าด้ามที่หุ้มข้างนอก ซึ่งอาจจะเป็นไม้ เขาสัตว์ หรือเหล็ก ต้องมีหมุดยึดสองจุด จึงจะไม่โยกคลอนง่าย

3. คม ด้านคม คมตลอด

4. ไม่เป็นสนิม ใช้น้ำเกลือเล็กน้อย

วิธีใช้

ใช้ให้เหมาะกับงาน อย่าใช้มีดเล็กทำงานใหญ่เกินไป เสียเวลานาน นอกจากจะไม่ถนัด ยังเสียมีดอีก ใช้มีดใหญ่ทำงานเล็ก ๆ ก็ดูเหอะเหอะไม่ถนัด และอาจจะไม่ได้ผลดี

1. ใช้ปอก เหลา แฉะ

2. ใช้คู่กับเขียงตัด หั่น และผ่า

การดูแลรักษา

หลังจากใช้งานเสร็จแล้วควรทำความสะอาดดังนี้

1. ล้างให้สะอาดด้วยสบู่ หรือผงซักฟอก ล้างน้ำให้สะอาด

2. เช็ดให้แห้ง แล้วเก็บเข้าที่ ซึ่งอาจจะเป็นลิ้นชัก หรือใส่ในกล่องที่เก็บมีด

3. ถ้านาน ๆ ใช้ ให้ทาน้ำมันจักร ห่อ กระดาษ เก็บเข้าตู้

4. ถ้ามีดที่ต้องลับให้คมก่อนเก็บ ก่อนใช้หรือเมื่อมีเวลาวาง

วิธีลับมีด

วางมีดลงบนหินให้ปลายมีดแตะหินในท่าเอนมาก ๆ ประมาณ 5 องศา ถูเป็นวงกลมให้หนัก เวลาถูถอยไปทางสันมีด และเบาเมื่อถวนคมมีดย้อนกับหิน อีกวิธีหนึ่งถูไปมาในแนวตรงจากปลายมีดมาทางโคนมีด จากโคนมีดไปปลายมีด แต่วางมีดในแนวทแยงกับหิน

2. กรรไกร ใช้สำหรับตัดกิ่งไม้ ตัดลวด ตัดใบไม้

หลักการเลือกซื้อ

1. ควรใช้ประโยชน์ได้สองอย่าง คือ ทั้งตัดกิ่งไม้ และมีที่สำหรับตัดลวดด้วย ส่วนกรรไกรตัดใบไม้ใช้อีกหนึ่งอันต่างหาก

2. ขนาดพอเหมาะกับมือ ไม่ใหญ่เหอะเหอะ ทำให้เมื่อยมือเร็ว ถ้าเล็กเกินไปก็ไม่แข็งแรง และตัดไม่ถนัด

3. สปริงดี ดูลวดสปริงนิ่มและทนไม่หลุดง่าย

4. คมตลอดปลาย

5. ไม่เป็นสนิม

วิธีใช้

1. ใช้ให้เหมาะกับงาน อย่าใช้ตัดของใหญ่เกินขนาด
2. อย่าลืมนวดที่บังคับสปริงให้หุบ เมื่อปลดแล้วขากรรไกรจะกางออก บางคนไม่มีความสังเกตพอจับกรรไกร ก็กังวลที่บังคับสปริงเสีย
3. สังเกตดูว่าตัดกิ่งไม้ได้อย่างเดียว หรือตัดลวดได้ด้วย หรือจะใช้แยกประโยชน์ จะมีประสิทธิภาพสูงกว่า
4. กิ่งไม้แข็งควรหนีบเฉียงจะขาดง่ายออกแรงน้อยกว่าหนีบตรง

การดูแลรักษา

1. ทำความสะอาดหลังจากเสร็จงานแล้ว ล้างน้ำสบู่ ล้างน้ำสะอาด เช็ดให้แห้ง ผึ่งไว้สักครู่แห้งแล้ว หนีบให้เข้าชิดกัน ปิดที่บังคับสปริง
 2. เก็บเข้าตู้ ลื่นชัก หรือแขวนไว้ ถ้านาน ๆ ควรใช้น้ำมันจักรเช็ดก่อนแล้วจึงเก็บเข้าตู้ หรือเก็บในลิ้นชัก
- 3. ถังพักดอกไม้** ใช้สำหรับใส่น้ำแช่ดอกไม้รอการจัด และพักพืชน

หลักการเลือกซื้อ

1. กระถางดินทรงกระบอก ดีที่ชุ่มชื้นและช่วยให้เย็นชื้น แต่มีน้ำหนักมาก
2. ถังพลาสติก มีความทนทานราคาถูก แต่เบาฉ่ำง่าย น้ำไม่เย็นชื้น

ขนาด

1. กระถางดินทรงกระบอกหรือถังควรมีความสูงประมาณ 15 - 18 นิ้ว
2. กะละมังควรมีความกว้างเส้นผ่าศูนย์กลางประมาณ 24 นิ้ว

วิธีใช้

1. กระบอก หรือถังใส่น้ำระดับขีดโคนดอก
2. กะละมังใส่น้ำมากพอลอยดอกไม้ได้สบาย หรือถ้าแช่ดอกไม้ในน้ำก็ให้ใส่น้ำมากพอที่จะช่วยให้ดอกไม้ที่เหี่ยวเฉาได้นำถึงคอดอก

การดูแลรักษา

ล้างให้สะอาด คว่ำผึ่งให้แห้ง วัสดุบางอย่างควรเช็ดให้แห้ง เช่น อลูมิเนียม เครื่องเคลือบสังกะสีทุกอย่าง เก็บเข้าตู้หรือชั้นเก็บของ

4. ที่ฉีดน้ำ ใช้สำหรับฉีดน้ำพรมดอกไม้ ใบไม้สดชื่น

หลักการเลือกซื้อ

1. ขนาด ขนาดพอเหมาะมือ ถ้าใหญ่เกินไปจะทำให้หนัก ถ้าเล็กเกินไปต้องเติมน้ำบ่อย
2. สปริง สปริงที่บีบฉีดน้ำไม่ฝืดและนุ่มเกินไป ถ้าฝืดต้องออกแรงบีบมาก ถ้านุ่มต้องบีบขยับมือหลายครั้งทำให้เมื่อยมือ

3. รูปพ่นน้ำปรับได้ พ่นน้ำได้เป็นละอองฝอย และปรับให้เป็นละอองโตได้

วิธีใช้

1. ฉีดพ่นน้ำพรมดอกไม้ระยะใกล้ ฉีดแรงจะเป็นละอองฝอยกระพเบาๆ กลีบดอกไม้จะไม่ซ้ำ

2. ฉีดพ่นน้ำพรมดอกไม้ระยะใกล้ ฉีดค่อยจะเป็นละอองเม็ดโตช่วยให้มีละอองหยดน้ำเกาะกลีบดอกไม้ต่างขนาด ดูเป็นธรรมชาติกว่ามีหยดน้ำขนาดเดียวกัน

3. ใส่แต่น้ำสะอาด อย่าให้น้ำที่มีผงปะปนในกระบอกที่ฉีดน้ำ เพราะเศษผงจะไปอุดตันฝากรองน้ำเข้าหัวฉีด ทำให้ฉีดน้ำไม่ออกและเสียเร็ว

การเก็บดูแลรักษา

หลังจากใช้แล้วเทน้ำออกให้หมด เช็ดให้แห้ง เพราะถ้าปล่อยให้น้ำค้างจะทำให้เกิดตะไคร่น้ำเกาะทั่ว ๆ ไป และถ้าเกาะที่ฝากรองน้ำเข้าหัวฉีดก็จะอุดตัน

5. ลวด ใช้ตามก้านดอกไม้ให้แข็งแรง ปรับให้โค้งงอได้ตามทิศทางที่ต้องการ และใช้มัดสิ่งของ

หลักการเลือกซื้อ

ขนาด เลือกให้พอเหมาะกับหน้าที่ใช้สอย เช่น ตามก้านดอกกล้วยไม้ ประเภทช่อละหลายดอก ต้องใช้ลวดสองขนาด ขนาดเล็กมาก เบอร์ 28 ปักฐานดอกพันเกลียวที่ก้านดอกมาถึงก้านช่อกะทัดรัดให้ยาวพอดี ขนาดเล็ก เบอร์ 24 ตามควบกับทางมะพร้าว เริ่มจากโคนช่อพันเกลียวขึ้นมาเกือบสุดยอดช่อและจากโคนช่อลงไปสู่ก้าน ตามก้านกุหลาบใช้เบอร์ 24 ทำลวดตัวยู (U) ใช้เบอร์ 22 - 24 ขึ้นอยู่กับงานต้องการใหญ่หรือเล็ก

1. สี ในเมืองไทยไม่มีสีให้เลือก ถ้ามีเลือกสีที่กลมกลืนกับก้านดอกไม้

2. ชื่อจำนวนมาก ถ้าใช้งานประจำชื่อจำนวนมากเป็นกิโกรัมถูกกว่าชื่อที่เขาแบ่งขาย

วิธีใช้

1. ใช้กรรไกรหรือคีมตัดลวดคม ๆ ตัดอย่าให้ปลายงอ

2. ตัดขนาดที่พอดีกับการใช้งาน

3. ตัดที่ละหลายเส้น ต้องใช้กรรไกรที่มีประสิทธิภาพสูงจึงจะผ่อนแรง

4. อย่าดึงลวดออกจากขดให้ยุ่งเหยิง คอยจัดให้สวยงามเป็นระเบียบอยู่เสมอ

6. กะละมัง ใช้แช่ดอกไม้ พักดอกไม้ ใส่ น้ำล้างสิ่งต่างๆ

หลักการเลือกซื้อ

1. ขนาด อาจจะซื้อหลายขนาดตามลักษณะของงาน

2. ทนทาน ทนทานไม่แตกง่าย ไม่เป็นสนิม พลาสติกดีกว่าอะลูมิเนียมตรงที่ไม่มีเสียงดังแต่อะลูมิเนียมดีกว่า คือ ต้มสีย้อมดอกไม้ได้ด้วย

วิธีใช้

1. ใช้ใส่น้ำแช่ หรือพักดอกไม้

2. ใส่ น้ำล้างสิ่งต่างๆ
3. ต้มน้ำ ต้มสีย้อมดอกไม้ เช่น บานไม่รู้โรย

การดูแลรักษา

1. ล้างให้สะอาด ผึ่งหรือเช็ดให้แห้ง
2. เก็บในที่ เช่น ตู้ ใต้อ่างน้ำ ห้องเก็บของ

7. ไม้ไฟ ใช้ตามก้านดอกไม้ ไม้ ไม้ กิ่งไม้ ท่อพลาสติก ให้ยาวขึ้น

หลักการเลือกซื้อ

1. ขนาด พิจารณาขนาดที่ซื้อให้เหมาะสมกับงานที่ใช้ เพราะมีขายหลายขนาดตั้งแต่ความยาว 4 นิ้ว ไปถึง 24 นิ้ว
2. อายุ เลือกที่เป็นไม้มีอายุแก่ดีกว่าไม้อ่อน เพราะแข็งแรงดีและมอดไม่กิน
3. ไม่มีมอดกิน บางที่เก่าเก็บที่ร้านขาย มีมอดกินปะปนอยู่
4. เลือกแบบ บางแบบหลากหลายเกลี้ยง บางแบบผ่าเฉย ๆ ไม่ได้เหลา ให้พิจารณาลักษณะการใช้งานว่าแบบใดเหมาะสม เพราะแบบหลังราคาถูกกว่าแบบแรก แต่บางงานอาจจะต้องการแบบกลม

วิธีใช้

ขึ้นอยู่กับงานแต่ละงาน เลือกวัสดุและทดลองหาวิธีที่ดีที่สุด เลือกใช้วิธีที่เหมาะสมที่สุด

การดูแลรักษา

1. ส่วนมากใช้ครั้งเดียวทิ้ง เพราะราคาถูก
2. ถ้าจะเก็บไว้ใช้อีกครั้ง ให้รื้อก้านดอกไม้ออกแยกเก็บลวด และไม้ทำความสะอาดก่อน ผึ่งให้แห้ง
3. เก็บในที่แห้ง

8. ทางมะพร้าว ใช้สำหรับตามก้านดอกไม้ให้แข็งแรงขึ้น

หลักการเลือกซื้อ

1. ใหม่ เหนียว ไม่เปราะหักง่าย
2. สี สีนวลสะอาดตา ไม่เป็นสีดำขึ้นรา

วิธีใช้

1. เหลาให้ส่วนของใบที่ติดเป็นปึกอยู่ให้ออกหมดไป
2. ใช้ให้เหมาะกับงาน

การดูแลรักษา

1. มัดเป็นกำ ๆ

2. เก็บในที่แห้ง ที่เดียวกับไม้ไผ่ ลวด และเชียง

9. ฤๅใส่ถึงขยะ ใช้ใส่ขยะขณะจัดดอกไม้

หลักการเลือกซื้อ

ขนาดพอเหมาะกับการใช้งาน ถ้ามีภาชนะรองก็ดูขนาดจากภาชนะ

วิธีใช้

ไม่ควรใส่ขยะที่มีน้ำแฉะ ควรแยกออกก่อน นอกจากนั้นการใส่เศษกิ่งก้านดอกไม้ ควรตัดให้สั้นก่อนที่จะใส่ลงไป จะช่วยประหยัดเนื้อที่และป้องกันก้านดอกไม้แทงถุงอีกด้วย

การดูแลรักษา

ถ้าใส่กิ่งไม้ให้ตัดกิ่งไม้ให้สั้นลงก่อนใส่ลงไป ผูกปากถุงให้เรียบร้อยก่อนนำไปทิ้ง

10. ผ้าเช็ดทำความสะอาด ใช้เช็ดภาชนะ เช็ดสถานที่

หลักการเลือกซื้อ

เนื้อผ้า ควรเป็นผ้าฝ้ายเพราะดูดซึมซับน้ำได้ดี หนาหรือบางปานกลาง หนามากแข็งแรงแ้งช้า บางมากเปื่อยขาดเร็ว โดยมากถ้าใช้ทั่วไปมิใช่การสาธิตพิเศษ มักจะใช้เสื้อผ้ายืดที่เก่าเลิกใช้แล้วไม่ต้องซื้อ

วิธีใช้

เช็ดตามลักษณะของสิ่งของ เช็ดตามโต๊ะยาว เช็ดไปทางเดียว ควรมีสองชนิด

1. ชนิดสะอาดมาก ใช้เช็ดภาชนะ เครื่องใช้ต่าง ๆ
2. ชนิดสะอาดน้อย (เก่ามาก) ใช้เช็ดพื้น เช็ดโต๊ะ ตู้ ฯลฯ

การดูแลรักษา

หลังจากใช้งาน ชักล้างให้สะอาด ผึ่งให้แห้ง พับเก็บเข้าที่ อุปกรณ์หลายอย่างอาจจะดัดแปลงใช้จากวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้วในบ้าน เช่น ดอกไม้ ไม้ไผ่ บางอย่างใช้ที่มีอยู่ ภาชนะใช้กระป๋องหรือขวด ใช้มีดในครัว ถังน้ำที่มีอยู่แล้ว ใช้กระดาษหนังสือพิมพ์รองขยะ เป็นต้น แต่การเตรียมการให้ครบถ้วนนั้น จำเป็นอย่างยิ่งโดยเฉพาะกิจการงานที่ใหญ่โตและสำคัญเป็นกรณีพิเศษ จะได้สะดวกสบายและได้ผลสำเร็จสวยงามตามความต้องการ

แผนการฝึกอบรมที่ 4 เวลา 5 ชั่วโมง

เรื่อง หลักการจัดดอกไม้

.....

จุดประสงค์การเรียนรู้

10. นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการจัดดอกไม้
11. นักเรียนสามารถออกแบบช่อดอกไม้งานแต่งงานได้อย่างเหมาะสม
12. นักเรียนสามารถจัดช่อดอกไม้งานแต่งงานได้อย่างเหมาะสม

เนื้อหาสาระ

10. หลักการจัดดอกไม้และโอกาสในการจัดดอกไม้
11. ออกแบบช่อดอกไม้งานแต่งงานและการประดับดอกไม้
12. จัดช่อดอกไม้งานแต่งงานได้อย่างเหมาะสม

วิธีการฝึกอบรม

ขั้นนำ

7. วิทยากรบอกวัตถุประสงค์ของการอบรม
8. วิทยากรสอบถามความรู้ผู้เข้ารับการอบรมในเรื่อง หลักการจัดดอกไม้

ขั้นกิจกรรม

10. แจกใบความรู้ให้กับผู้เข้ารับการอบรม
11. วิทยากรบรรยายความรู้ เรื่อง หลักการจัดดอกไม้
12. ผู้เข้ารับการอบรมศึกษาใบความรู้
13. แจกใบอธิบายชิ้นงานให้ผู้เข้ารับการอบรม

ขั้นสรุป

7. วิทยากรและผู้เข้ารับการอบรมสรุปความรู้ที่ได้รับร่วมกัน
8. วิทยากรกล่าวชมเชยผู้เข้ารับการอบรมที่ตั้งใจและให้ความร่วมมือกันด้วยดี

สื่อและวัสดุอุปกรณ์

14. เครื่องฉายโปรเจ็คเตอร์
15. คอมพิวเตอร์โน้ตบุ๊ก
16. พาวเวอร์พอยต์ เรื่อง หลักการจัดดอกไม้
17. ใบความรู้ที่ 4 เรื่อง หลักการจัดดอกไม้
18. ชิ้นงาน การออกแบบและจัดช่อดอกไม้
19. อุปกรณ์การจัดดอกไม้
20. ดอกไม้ชนิดต่างๆ

การวัดและประเมินผล

การถาม-ตอบ

สังเกตจากการฝึกทักษะปฏิบัติ

การจัดดอกไม้ คือ การนำทุกส่วนของต้นไม้ ตั้งแต่ดอกใบ ก้าน ลำต้น หน่อ เป็นต้น มาจัดแต่งให้สวยงาม แต่ใหญ่เราใช้ใบและดอกเท่านั้น การจัดดอกไม้ให้สวยงามยิ่งขึ้น บางครั้งจะต้องนำสิ่งอื่นมาร่วมจัดด้วย เช่น กระดาษ ริบบิ้น โบ ผ้า ตัวสัตว์ มาแต่งประดับ แต่สิ่งเหล่านั้นจะต้องถูกเคลือบด้วยน้ำยากันเปียกก่อนนำมาใช้ การจัดดอกไม้จึงประกอบไปด้วยวัสดุ-อุปกรณ์ในการจัดดอกไม้ ผู้จัดดอกไม้จึงควรเรียนรู้

หลักการจัดดอกไม้

1. การจัดดอกไม้ทุกครั้งต้องใส่น้ำ เพราะน้ำเป็นอาหารของดอกไม้ ทำให้อายุการใช้งานอยู่ได้นาน
2. ภาชนะที่ใช้จัดดอกไม้ต้องเก็บน้ำได้ ไม่รั่ว ไม่มีรอยร้าว ไม่มีรู
3. การจัดดอกไม้ต้องประกอบด้วยดอกและใบหรือกิ่งเสมอ
4. ก่อนจัดจะต้องทำความสะอาดของที่นำมาจัดทุกชิ้นให้สะอาด เพื่อยืดอายุการใช้งาน
5. ฟรอร์โฟม เป็นอุปกรณ์ที่ใช้เป็นที่ยึดดอกไม้ ก่อนนำไปใช้จะต้องแช่น้ำให้มิดตัวก่อนจะนำไปใช้จัด
6. การเลือกดอกไม้เพื่อจัดดอกไม้ที่เด่นที่สุดปักตรงตรงจุดสนใจ ดอกที่มีความเด่นน้อยลงหล่นลงไปปักที่อื่นๆที่ไม่ใช่จุดสนใจ ดอกยอดหรือแนวข้างมักใช้ดอกเล็ก ดอกตูมหรือแย้ม
7. หลักการจัดดอกไม้แบ่งออกเป็นหลักใหญ่ๆได้ 2 แบบ คือ
 - 7.1 การจัดจากด้านนอกเข้าสู่ด้านในของแจกัน
 - 7.2 การจัดดอกไม้จากจุดเด่นของแจกันสู่เส้นรอบด้านของการจัดดอกไม้
8. การจัดดอกไม้จากจุดเด่นของแจกัน ถ้าอยู่สูงเกินไปจะทำให้เห็นก้านดอกไม้ เมื่อปักดอกไม้เสร็จแล้วจะไม่ค่อยสวย
9. มีดกรรไกรที่ใช้ในงานดอกไม้จะต้องคม สะดวกในการใช้ มิฉะนั้นทำให้ดอกไม้ใบไม้ชำได้
10. วัสดุ-อุปกรณ์ทุกชนิดที่นำมาใช้กับงานดอกไม้ ควรเน้นสิ่งที่ถูกน้ำได้ไม่เสียหาย เพราะงานที่ใช้กับดอกไม้สดจะต้องฉีดย้ำน้ำอยู่เสมอ

โอกาสในการจัดดอกไม้

ดอกไม้มีส่วนที่ทำให้เกิดความสดชื่นสวยงามเสมอ ในการจัดดอกไม้ทุกครั้ง ผู้จัดดอกไม้ย่อมมีเป้าหมายว่าการจัดดอกไม้ครั้งนี้ จะนำไปใช้ในโอกาสใด ดังนั้น การนำดอกไม้ไปใช้สามารถแบ่งกว้างๆ ได้เป็น 2 โอกาสดังนี้

1. การจัดดอกไม้เพื่อใช้ในพิธีมงคล คือ การนำดอกไม้มาใช้ประดับตกแต่งสถานที่ เพื่อช่วยเสริมสร้างบรรยากาศให้บริเวณนั้นมีความสดชื่นสวยงาม พอจะแบ่งไปใช้กับงานมงคลได้ดังนี้

1.1 การนำดอกไม้ไปใช้ตกแต่งสถานที่ทั่วไปในพิธีต่างๆ

1.2 การนำกลีบดอกไม้มาร้อยกรองให้เป็นลวดลาย ใช้แทนสายริบบิ้น เป็นความงามที่บ่งบอกถึงความประณีต สวยงาม ความเป็นไทย

1.3 ดอกไม้ที่นำมาใช้ในการประดับตกแต่งสถานที่เป็นรูปทรงต่างๆ เช่น รูปทรงพระจันทร์คว่ำ จัตุรัส ไวบนโต๊ะอาหาร ยังช่วยเน้นให้เป็นจุดเด่นและจุดที่น่าสนใจได้ดี

1.4 การจัดดอกไม้เพื่อนำไปใช้ตกแต่งสถานที่ เช่น การจัดดอกไม้เพื่อนำไปใช้ประดับตกแต่งเวทีที่มีบริเวณกว้าง

1.5 การจัดดอกไม้ทรงพุ่มที่ไม่สูงเกินไปนัก และจัดไว้ให้เป็นระยะ มีการจัดวางพุ่มดอกไม้ และจัดวางไวบนโต๊ะอาหาร จะช่วยเน้นให้คู่บ่าว - สาว ดูงามเด่น และทำให้อาหารน่ารับประทานมากยิ่งขึ้น

1.6 การจัดดอกไม้บนโต๊ะอาหาร เพื่อเสริมให้อาหารน่ารับประทาน

1.7 การจัดดอกไม้ลงในภาชนะ สามารถที่จะนำไปใช้ในโอกาสต่างๆ

2. การจัดดอกไม้เพื่อใช้ในพิธีอวมงคล คือ งานที่ไม่เป็นมงคล ได้แก่ พิธีศพ ซึ่งแสดงถึงการสูญเสีย หรือการที่ต้องสูญเสียสิ่งอันเป็นที่รักไป คนไทยถือว่าเมื่อมีการตายเกิดขึ้นถือว่าไม่เป็นมงคล เรียกว่า “อวมงคล” ดอกไม้ที่นำมาใช้ในงานอวมงคล ผู้ที่มานำดอกไม้มาให้กำลังใจ เพื่อแสดงความอาลัยแก่ผู้ที่จากไป เพื่อเป็นเกียรติยศแก่ผู้ที่จากไป เช่น พวงหรีด พานพุ่มดอกไม้ชนิดที่ไม่มียอด เป็นต้น

2.1 การจัดดอกไม้ประดับหน้าหีบศพและกรอบรูป

2.2 การจัดดอกไม้ทรงกลมหรือทรงพุ่ม จะช่วยให้บริเวณนั้นสวยงามและกลมกลืนดี

2.3 การจัดดอกไม้แบบสวนบริเวณหีบศพ เพื่อช่วยคลายความโศกเศร้าได้บ้าง

2.4 การจัดดอกไม้หลังหีบศพเป็นรูปตัวนกยูง ช่วยให้บริเวณนั้นมีบรรยากาศของความงามความเป็นไทยมากขึ้น

2.5 การจัดดอกไม้ประดับเมรุ เป็นการสร้างความงามด้วยดอกไม้ ไม่ว่าจะเป็นหัวเสา มุมเสา ระเบียงด้านบนของเมรุทั้ง 4 ด้าน

2.6 ใช้เครื่องแขวนไทยมาประดับ ได้แก่ พู่กลั่น พวงกลาง

2.7 ประดับตกแต่งเชิงตะกอนด้วยดอกไม้สดหรือแทงหยวกกล้วยที่มีลวดลายสวยงาม

2.8 การจัดดอกไม้ประดับมุขระเบียงเมรุ

2.9 การจัดดอกไม้เป็นทรงพระจันทร์คว่ำและทรงพุ่มประดับตกแต่งราวบันไดระเบียง และเสาเมรุ

การจัดช้ดอกไม้ในงานแต่งงานและการประดับดอกไม้

เราไม่อาจจะปฏิเสธได้ว่า ช้ดอกไม้ และการประดับดอกไม้ในงานนั้นเป็นสีสนของงานแต่งงาน ซึ่งนอกจากจะใช้สร้างบรรยากาศของงานให้ดูดีขึ้น มีความสดชื่นขึ้น คู่บ่าวสาวยังใช้เป็นมุมสำหรับถ่ายภาพสวยๆกับบรรดาแขกที่มาในงาน เพื่อเก็บไว้เป็นที่ระลึกอีกด้วย ซึ่งช้ดอกไม้และดอกไม้ประดับต่างๆ นี้ จะกระจัดกระจายอยู่ภายในงาน ตั้งแต่หน้าประตูทางเข้างาน ภายในงาน บนเวที บนทางเดินที่ปูพรมไว้สำหรับคู่บ่าวสาวเดินขึ้นเวที หรืออื่นๆ ตามความเหมาะสมและงบประมาณ

การที่ช้ดอกไม้และการประดับดอกไม้ในงานนั้น จะออกมาดีหรือไม่อย่างไร ก็จะขึ้นอยู่กับกรออกแบบของนักจัดดอกไม้ ซึ่งจะต้องคำนึงถึงปัจจัยในหลายๆด้าน แต่เท่าที่สังเกตจะเห็นว่า นักจัดดอกไม้ส่วนใหญ่จะไม่ค่อยคำนึงถึงสไตล์หรือรูปแบบของงาน หรืออาจจะไม่ทราบในรายละเอียดและความต้องการที่แท้จริงของคู่บ่าวสาว จึงมักจะจัดตามรูปแบบที่ตัวเองถนัด และจัดตามงบประมาณที่คู่บ่าวสาวกำหนด โดยจะไม่ค่อยให้คำแนะนำใดๆ แก่คู่บ่าวสาวจะสังเกตได้จากบางงานที่ผมเคยไปมา

สถานที่จัดเลี้ยงบางแห่งไม่ค่อยจะกว้างขวางนัก แต่อาจจะได้งบประมาณมาาก ก็เลยจัดเข้าไปซะเต็มที่แล้ว บอกตรงๆเลยว่า แทนที่จะสวยงาม กลับดูรกๆยังงบอกไม่ถูก ซึ่งถ้าลดปริมาณให้น้อยกว่านี้ ก็จะดูดีขึ้น คลาสสิกขึ้น แถมยังเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายอีกด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผมเลยอยากจะแนะนำให้คู่บ่าวสาวเตรียมตัวกันซักเล็กน้อย ในเรื่องของการให้รายละเอียดเกี่ยวกับงาน ตลอดจนความต้องการว่าจะให้ช้ดอกไม้และการประดับประดาดอกไม้ออกมาในแนวใด ให้กับนักจัดดอกไม้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เพื่อความเข้าใจที่ตรงกัน ตลอดจนขอคำชี้แนะในเรื่องเทรนด์ที่เราต้องการนั้นจะเหมาะหรือไม่ ซึ่งการจัดช้ดอกไม้และการประดับดอกไม้ นั้น อาจมีหลักพิจารณาอย่างคร่าวๆได้ดังนี้

1. งบประมาณ ซึ่งคู่บ่าวสาวจะต้องกำหนดก่อนว่า ควรจะใช้งบประมาณในเรื่องช้ดอกไม้สักเท่าไรร ขอแนะนำให้พิจารณาถึงขนาดและปริมาณของแขกที่จะเชิญมางาน ถ้าเชิญแขกมางานมาก ห้องจัดเลี้ยงก็ต้องค่อนข้างกว้างขวางพอควร ถ้าใช้น้อยเกินไปก็จะทำให้รู้สึกโล่งๆ มีมุมของดอกไม้้น้อย ทำให้รู้สึกบรรยากาศไม่สดชื่น ไม่มีสีสน แต่ถ้าแขกน้อย ห้องไม่กว้างขวางนัก เราก็ควรกำหนดงบแต่พอประมาณ ถ้าจัดมากเกินไปก็จะดูรก ไม่สวยงาม

2. ชนิดและสีสนของดอกไม้ที่จะใช้จัดช้ ไม่ควรที่จะจัดช้โดยใช้ดอกไม้โทสนีขาวมากเกินไป เพราะจะไปกลืนกับชุดเจ้าสาว ซึ่งโดยมากจะใช้โทสนีขาวครีม เวลาถ่ายภาพจะไม่เด่น ภาพออกมาจะมีลักษณะจืดชืด ไม่สวยงาม และอีกประการหนึ่ง เราต้องคำนึงถึงฤดูกาลอีกด้วย พยายามหลีกเลี่ยงการใช้ดอกไม้ที่หายากในฤดูกาลนั้น เพราะจะมีราคาค่อนข้างแพง และสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ให้เราพิจารณาว่า ชนิดและสีสนของช้ดอกไม้เข้ากันกับธีมงานของเราหรือไม่

3. ตำแหน่งที่จะวางชั้มดอกไม้ แนะนำให้วางใกล้ๆกับโถ้ลงทะเบียน บริเวณประตูทางเข้างาน เพราะเมื่อแขกที่มานางลงทะเบียนเสร็จแล้ว เราจะได้เชิญมาถ่ายภาพกับคู่บ่าวสาวที่ชั้มดอกไม้ได้สะดวก ไม่ต้องเดินไกล และอีกประการหนึ่ง ควรแยกออกจากบริเวณทางเดินที่แออัดและควรมีบริเวณที่กว้างขวางพอที่จะจัดวาง เพราะเวลาถ่ายภาพจะได้ไม่เป็นที่กีดขวางทางเดิน

4. ตำแหน่งที่ควรจะมีการประดับดอกไม้ การประดับดอกไม้เพื่อเพิ่มสีสันในบริเวณงานนั้น ตำแหน่งที่ควรจะมีการประดับดอกไม้คร่าวๆ ก็คงจะมีดังนี้

- **ประดับดอกไม้ไว้บริเวณหน้างาน** ซึ่งโดยมากจะประดับไว้บริเวณประตูทางเข้างานทั้งสองข้าง แนะนำให้ประดับแต่พองาม ไม่มากจนเกินไป ดอกไม้หน้างานนั้น มักจะเปรียบเหมือนเป็นการเชิญแขก เป็นการให้เกียรติแขกที่มาในงาน ควรจะใช้โทนสีที่สวยงาม และเหมาะกับธีมงานของเรา

- **โถ้ลงทะเบียน** แนะนำให้ใช้เป็นกระเช้าเล็ก จัดด้วยดอกไม้ที่มีสีสดๆ อาจจะเพิ่มลูกเล่นด้วยตุ๊กตาน่ารักๆประดับเสริมไปก็ได้ แต่ต้องคำนึงถึงพื้นที่ อย่าให้เกะกะ เพราะจะทำให้เกิดความไม่สะดวก เวลาที่แขกจะเขียนคำอวยพร

- **ชั้มดอกไม้** สำหรับเชิญแขกถ่ายภาพกับคู่บ่าวสาว ควรอยู่ใกล้กับโถ้ลงทะเบียน แนะนำให้มีขนาดพอเหมาะ ไม่เล็กหรือใหญ่จนเกินไป อย่างน้อยน่าจะมีขนาดหน้ากว้างประมาณ 2.5 เมตร สูงประมาณ 2.5 เมตร

- **บนเวที** ควรใช้ดอกไม้สีสด เพราะจะมีแสงจากสปอร์ตไลท์ หรือไปส่องเวที ซึ่งค่อนข้างจะมีแสงจ้า ถ้าใช้โทนสีอ่อนจะทำให้เวทีจืดชืด ดูไม่ตื่นเต้น ไม่มีชีวิตชีวา ซึ่งโดยมากงานแต่งงานจะใช้เวทีในการดำเนินพิธีการในส่วนสำคัญๆ ไม่ว่าจะเป็นพิธีการตัดเค้ก โยนช่อดอกไม้ หรือแม้กระทั่งเชิญแขกซึ่งเป็นประธานในพิธีขึ้นกล่าวคำอวยพรให้แก่คู่บ่าวสาว แต่ที่สำคัญเป็นอย่างมากก็คือ จะต้องจัดให้เข้ากับธีมงานของเรา เนื่องจากสายตาทุกคู่ของแขกจะมุ่งมาสู่เวที เมื่อพิธีการเริ่ม

- **ดอกไม้ประดับโถ้เค้ก** แนะนำให้จัดแต่พองาม การประดับดอกไม้บนโถ้เค้กนั้นควรจัดเพื่อให้มีจุดประสงค์ในการเน้นความสวยงามของตัวเค้ก ขบให้ตัวเค้กเด่นขึ้น มีสีสันขึ้น ไม่จำเป็นที่จะต้องจัดให้มากจนเกินไป

- **ดอกไม้ประดับบนโถ้ะอาหาร สำหรับแขกวีไอพี** สำหรับโถ้ะแขกผู้ใหญ่ที่คู่บ่าวสาวเคารพนับถือ หรือโถ้ะแขกที่สำคัญของงาน (โถ้ะแขก VIP) แนะนำให้มีการประดับดอกไม้ ซึ่งอาจจะใช้แจกันเล็กๆ น่ารักๆ ปักด้วยดอกไม้สดสีสวย เพื่อเป็นการให้เกียรติแก่แขกผู้ใหญ่ทุกๆ

สิ่งที่สำคัญก็คือการให้รายละเอียดของงาน ขนาดและธีมของงาน ตลอดจนเทรนด์ที่เราต้องการ ให้กับผู้จัดชั้มดอกไม้ให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

ตัวอย่างซุ้มดอกไม้ต่าง ๆ

การดูแลรักษาหลังการจัดดอกไม้

การดูแลรักษาหลังการจัดดอกไม้สด จะต้องหมั่นเติมน้ำทุกวัน เพราะในแต่ละวันดอกไม้ต้องการน้ำสำหรับนำไปสร้างความเจริญเติบโตให้กับดอก ก้าน และใบ นอกจากนี้ถ้าต้องการให้ดอกไม้มีความมั่นคงมากขึ้น ให้เปลี่ยนน้ำทุกๆ 3 วัน และทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนน้ำควรตัดดอกไม้ขึ้นมาตัดก้าน และปักลงไปในใหม่ ซึ่งเท่ากับเป็นการตัดเอาเซลล์ที่ตายแล้วทิ้งไป ดอกไม้ก็จะสามารถดูดน้ำได้ดีขึ้น

การออกแบบการจัดดอกไม้

การจัดดอกไม้ให้ดูงามเหมือน “มืออาชีพ” นั้น จินตนาการอย่างเดียวไม่สามารถจะทำให้งานดูสมบูรณ์แบบได้ทุกครั้งที่ต้องมีการวางแผนหรือคิดก่อนว่าจะออกแบบให้เป็นรูปทรงอะไรเมื่อคิดแล้วก็ทำตามที่ได้คิดหากไม่มีการวางแผนงานที่เสร็จออกมาจะไม่สวยงามสมบูรณ์เท่ากับที่คิดรูปทรงเอาไว้ก่อน ดังนั้นการออกแบบที่ดีจะมีส่วนในการสร้างสรรค์ผลงานจัดดอกไม้ให้เป็นไปอย่างมีระบบและมีประสิทธิภาพในลักษณะต่างๆ ดังนี้

1. การออกแบบเป็นการช่วยจัดระเบียบทางความคิด หมายถึง ลักษณะของความต้องการในการสร้างสรรค์สิ่งต่าง ๆ ของมนุษย์นั้นจะมีลักษณะเป็นนามธรรม โดยเป็นความคิดที่ฟุ้งซ่านอยู่ในสมอง ซึ่งถ้าไม่มีการวางแผนออกแบบแล้ว ความคิดดังกล่าวจะสับสนไม่เป็นระเบียบ และไม่สามารถสร้างสรรค์สิ่งที่ต้องการได้ แต่การออกแบบจะช่วยให้ความคิดเป็นระเบียบและคลี่คลายให้มีลักษณะเป็นรูปธรรมมากยิ่งขึ้น

2. การออกแบบเป็นการกำหนดรูปแบบทางความงาม ขั้นตอนของการออกแบบจะช่วยให้ผู้ออกแบบสามารถกำหนดรูปแบบได้ชัดเจนกว่าการเป็นเพียงความคิด และสามารถเลือกรูปแบบได้เหมาะสมกับความต้องการ

3. การออกแบบช่วยให้การเลือกวัสดุเป็นไปอย่างเหมาะสม โดยที่การออกแบบได้ช่วยให้ผู้ออกแบบสามารถกำหนดรูปแบบของงานที่แน่นอน ดังนั้นรูปแบบที่แน่นอนย่อมช่วยให้ผู้ออกแบบสามารถกำหนดวัสดุต่างๆ ที่จะใช้ได้อย่างเหมาะสม

4. การออกแบบจะช่วยกำหนดวิธีการทำงานได้อย่างเหมาะสม ไม่ต้องลองผิดลองถูกในการปฏิบัติจริง

5. การออกแบบสามารถสื่อความหมายระหว่างผู้ออกแบบกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการทำงานหรือเจ้าของงานได้ในลักษณะที่เป็นรูปธรรม ทำให้เกิดความเข้าใจตรงกัน

คุณสมบัติของผู้ออกแบบจัดดอกไม้

ผู้ที่จะเป็นนักออกแบบจัดดอกไม้ (Floral Designer) ที่ดี ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความคิดสร้างสรรค์จัดเป็นกระบวนการคิดแบบหยั่งรู้ มีการคิดแบบไตร่ตรองหรือสะสมแรงบันดาลใจในการออกแบบไว้มากพอจนเกิดความคิดสร้างสรรค์ขึ้น แรงบันดาลใจที่มีส่วนผลักดันให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ได้จากสิ่งต่อไปนี้

1.1 แรงบันดาลใจจากรูปทรงธรรมชาติ (Natural Form) การพบเห็นลักษณะความงามจากธรรมชาติ เช่น น้ำตก กอหญ้า พุ่มไม้ กองไฟ สัตว์ต่างๆ เป็นต้น เหล่านี้ก่อให้เกิดแนวคิดในการเลียนแบบ หรือดัดแปลงให้มีความงามเชิงสร้างสรรค์

1.2 แรงบันดาลใจจากรูปทรงทางประวัติศาสตร์ (Historical Form) รูปทรงการจัดหรือรูปแบบ (Style) ในอดีต ก่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์รูปแบบใหม่ ๆ จากการประยุกต์จากของเดิม

1.3 แรงบันดาลใจจากรูปทรงนามธรรม (Abstract Form) รูปทรงที่ปราศจากความหมาย เช่น วงกลม สี่เหลี่ยม สามเหลี่ยม และรูปทรงอิสระอื่น ๆ สามารถสร้างแรงบันดาลใจในการออกแบบผลงานโดยประยุกต์จากรูปทรงดังกล่าว เช่น จัดดอกไม้รูปทรงสามเหลี่ยม รูปทรงกลม หรือรูปทรงตัวเอส (S) เป็นต้น

2. มีความรู้ในการออกแบบ ความรู้ในการออกแบบได้แก่ความรู้ในลักษณะต่อไปนี้

2.1 ความรู้ในทฤษฎีความงาม ได้แก่ ทฤษฎีการจัดองค์ประกอบศิลป์และทฤษฎีสีอันเป็นสิ่งที่ช่วยให้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบเกิดคุณค่ายิ่งขึ้น

2.2 ความรู้ในวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือที่ใช้ในการจัดดอกไม้ ทราบคุณสมบัติ ศักยภาพ วิธีการใช้ของเครื่องมือและอุปกรณ์ ธรรมชาติของวัสดุที่ใช้อย่างกว้างขวางลึกซึ้ง จะทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพ

2.3 ความรู้ในเรื่องรูปแบบและวิธีการจัดดอกไม้ มีความเข้าใจในกระบวนการจัดอย่างเป็นขั้นตอน

2.4 ความรู้ในเรื่องราวที่ต้องการสื่อความหมาย เช่น งานแต่งงาน ไม่ว่าจะเป็นชนิดและสีของดอกไม้ วัสดุที่ใช้ประดับตกแต่งในงานต้องเป็นเนื้อหาเรื่องราวที่แสดงถึงความรัก ความสุข ความสมหวัง ถ้าใช้ดอกไม้สีม่วงจัดงานเจ้าภาพบางกลุ่มอาจถือว่าเป็นสีที่ไม่เป็นมงคล หรือถ้าใช้ดอกชอนกลี้นจัดจะไม่เหมาะสมอย่างยิ่ง เพราะความเชื่อของคนไทยจะใช้ดอกไม้ชนิดนี้จัดเฉพาะงานอวมงคล

3. มีทักษะในการออกแบบการจัดดอกไม้

ทักษะ (Skill) หมายถึง ความชำนาญ ความเชี่ยวชาญในการออกแบบ สามารถร่างแบบ จัดดอกไม้ และใช้อุปกรณ์เครื่องมือต่าง ๆ ได้ ผู้ออกแบบที่มีความคิดสร้างสรรค์ดี แต่ขาดทักษะหรือฝีมือในการจัด ย่อมไม่สามารถสร้างงานออกแบบจัดดอกไม้ที่ดีสมกับความตั้งใจได้ เมื่อทักษะคือความชำนาญในการปฏิบัติงาน ทักษะของแต่ละคนย่อมมีระดับมากน้อยต่างกัน ทักษะไม่ใช่สิ่งที่เกิดขึ้นได้เอง หรือเป็นสิ่งที่ฝังแน่นที่เปลี่ยนแปลงไม่ได้ แต่ทักษะย่อมเกิดขึ้นจากการฝึกฝนและสามารถพัฒนาได้ตลอดเวลา นอกจากการปฏิบัติงานออกแบบแต่ละชิ้นจะต้องมีทักษะระดับหนึ่งแล้ว การปฏิบัติงานแต่ละครั้งยังเท่ากับเป็นการฝึกฝนเพิ่มพูนทักษะไปพร้อมกัน การฝึกปฏิบัติงานออกแบบจำนวนมากจึงเท่ากับเป็นการฝึกฝนเพิ่มพูนทักษะไปพร้อม

กัน โดยตรงด้วยเช่นกัน การฝึกปฏิบัติเพื่อสร้างเสริมทักษะ นอกจากจะฝึกฝนโดยตรงแล้ว ยังประกอบไปด้วยเหตุผลหลายด้านที่จะผลักดันให้การฝึกฝนได้ผลดีและกว้างขวาง ในการฝึกทักษะจำเป็นจะต้องมีประสบการณ์ในการพบเห็นรูปแบบจำนวนมาก และมีการศึกษาหาความรู้อยู่ตลอดเวลา

4. ขอบศึกษาค้นคว้าและช่างสังเกต

นักออกแบบจำเป็นต้องสนใจในความก้าวหน้าและการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ทั้งในอดีตและปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นรูปแบบการจัด เทคนิคการจัด วัสดุ - อุปกรณ์ ดอกไม้ที่นิยมใช้ตามสมัยนิยม โอกาส หรือฤดูกาล วิวัฒนาการการดูแลดอกไม้ด้วยสารเคมีต่างๆ ตลอดจนการนำเข้าดอกไม้จากต่างประเทศ และเทคโนโลยีการผลิตไม้ตัดดอกไม้ใช้เองในประเทศ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนางานออกแบบจัดดอกไม้ของตนให้ดียิ่งขึ้น แต่การศึกษางานของผู้อื่นมิได้หมายความว่า จะลอกเลียนแบบโดยตรง ควรเก็บแ่งคิดในการออกแบบและเทคนิคพิเศษมาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมและเป็นรูปแบบเฉพาะตัว (Style) ปัจจุบันการออกแบบเป็นแฟชั่นอย่างหนึ่ง ความคิดและรูปแบบของงานออกแบบจะไม่อยู่คงที่ มีการพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการและรสนิยมที่เปลี่ยนไปตามสภาพสังคม

5. ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดี

การทำงานไม่ว่างานใด ๆ ก็ตาม จะต้องประกอบด้วยบุคคลหลายฝ่ายเกี่ยวข้องกัน ดังนั้นควรมีการเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกัน มีวินัยในการทำงาน เช่น ตรงเวลา รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น เพื่อให้การทำงานในระบบเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กระบวนการออกแบบ (Design Process)

ได้แก่ การคิด (Thinking) การสังเกต (Observing) และการลงมือปฏิบัติ (Practicing) ซึ่งทั้ง 3 ขั้นตอนนี้ ไม่จำเป็นต้องทำตามลำดับ จะทำขั้นตอนใดก่อนก็ได้ แต่ในกระบวนการออกแบบจะสมบูรณ์ได้ต้องประกอบกันทั้ง 3 ขั้นตอน และผลงานจะเป็นตัวชี้ว่าได้กระทำตามกระบวนการออกแบบอย่างครบถ้วนหรือไม่

กระบวนการออกแบบประกอบด้วย

1. การคิด (Thinking)

การจัดดอกไม้ให้ประสบความสำเร็จ ไม่ได้คิดเพียงแต่การนำดอกไม้ ใบไม้วัสดุต่างๆ มาจัดเข้าด้วยกันเท่านั้น แต่จำเป็นต้องคิดถึงองค์ประกอบอื่น ๆ ด้วย เช่น ใช้ในโอกาสอะไร เนื้อหาการจัดต้องการให้แสดงถึงอะไร ใช้เมื่อไร สถานที่จัดวาง ขนาด สี สัน รูปทรงการจัดจะเป็นอย่างไร มีข้อจำกัดอะไรบ้าง ต้องการเน้นอะไรเป็นพิเศษ เหล่านี้คือคำถามที่ต้องคิดเพื่อการวางแผนออกแบบให้ผลงานมีความสมบูรณ์เป็นที่พอใจ

2. การสังเกต (Observing)

การสนใจติดตามผลงานต่าง ๆ ทั้งในอดีตและปัจจุบันของรูปแบบการจัดดอกไม้ชนิดของดอกไม้ที่นิยมใช้ วัสดุตกแต่ง ภาชนะต่าง ๆ ที่ใช้ เทคนิคการจัดของนักจัดดอกไม้มืออาชีพทั้งในและต่างประเทศ ศิลปะการจัดดอกไม้ร่วมสมัย หรือแนวโน้มของรูปแบบในอนาคต ล้วนแล้วแต่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยส่งเสริมแนวคิดรูปแบบการจัดที่สร้างสรรค์ การสังเกตหรือศึกษาความเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนั้น สามารถศึกษาได้จากตำรา นิตยสาร แหล่งข่าวต่าง ๆ รวมทั้งการเข้าอบรม การชมนิทรรศการ การไปศึกษาดูงาน เพื่อสะสมประสบการณ์ ได้แนวคิดที่แตกต่างแล้วนำมาออกแบบสร้างสรรค์ผลงานไม่ใช้การลอกเลียนแบบ แต่เป็นการประยุกต์ใช้ให้เกิดความงามในรูปแบบ (Style) ของตัวเราเอง ถ้าหากผู้ออกแบบไม่สนใจในความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทุก ๆ วัน ความคิดสร้างสรรค์ก็จะไม่เกิด แต่จะเหลือเพียงการจัดดอกไม้ที่ซ้ำซากจำเจ

3. การลงมือปฏิบัติ (Practicing)

การคิดและสังเกตเป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการออกแบบ ถ้าจะให้สมบูรณ์ต้องลงมือปฏิบัติ แล้วจะพบปัญหาต่าง ๆ มากมายให้เราคิดต่อว่าจะแก้ไขอย่างไรให้สมบูรณ์ที่สุด การได้ทำมาก ๆ แก้ปัญหามาก ๆ จะทำให้รู้วิธีการดัดแปลงรูปแบบ แนวความคิด เกิดเป็นประสบการณ์ตรงกับตัวเอง และแสดงออกมาในรูปแบบเฉพาะตัว

หลักการออกแบบ

หลักการออกแบบงานทั่วไปนั้น ต้องประกอบไปด้วยจุดมุ่งหมาย 2 ประการ คือ

1. ประโยชน์ใช้สอย
2. ความหมาย

เพื่อสนองตอบจุดมุ่งหมายของการออกแบบที่กล่าวมาข้างต้น จึงต้องพิจารณาหลักการออกแบบจัดดอกไม้ 7 ประการ ดังต่อไปนี้

หลักการออกแบบจัดดอกไม้ 7 ประการ

1. ตอบสนองจุดมุ่งหมาย
2. เหมาะสมกับสถานที่
3. เหมาะสมกับวัสดุอุปกรณ์
4. เหมาะสมกับท้องถิ่นและฤดูกาล
5. เหมาะสมกับเวลา
6. เหมาะสมกับกำลังงาน
7. เหมาะสมกับงบประมาณ

1. ตอบสนองจุดมุ่งหมาย จุดมุ่งหมายในการจัดดอกไม้มี 3 ประการ คือ

1.1 บูชาพระรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ตนเคารพนับถือ การออกแบบรูปทรง การจัดตั้งมีความสวยงามแบบเป็นพิธีการ ชวนให้น้อมนำจิตใจเข้าสู่ความสงบ แบบมองเห็น ด้านเดียวก็ดูสมบูรณ์แล้ว ไม่จำเป็นต้องจัดแบบมองเห็นรอบด้าน เพราะที่บูชามิได้อยู่กลางห้อง โดยปกติแล้วต้องตั้งไว้ชิดฝาผนัง และยกสูงจากพื้นกว่าส่วนที่ทำกิจกรรมอื่นๆ

1.2 ประดับตกแต่งสถานที่ เพื่อช่วยสร้างบรรยากาศให้ดูเป็นโอกาสพิเศษ เช่น งานศพ ต้องการให้ดอกไม้ช่วยสร้างบรรยากาศที่แสดงความรู้สึกอาลัยรักเคารพสงบและ ศักดิ์สิทธิ์งานแต่งงาน งานฉลองโชคชัย ต้องการให้ดอกไม้ช่วยสร้างบรรยากาศที่สดชื่น รื่นรมย์มีชีวิตชีวาบางงานไม่เป็นพิธีการ บางงานเป็นพิธีการ ขึ้นอยู่กับกิจกรรมในงานที่เจ้าของงาน กำหนดไว้งานพิธีทางศาสนา ต้องการบรรยากาศที่สวยงามแบบเป็นพิธีการ สงบ และศักดิ์สิทธิ์

1.3 มอบให้บุคคลอื่น เพื่อแสดงน้ำใจและความรู้สึกนึกคิดในโอกาสต่างๆ เช่น

- เยี่ยมไข้ในโอกาสเจ็บป่วย แสดงความปรารถนาดีให้ผู้ป่วยสดชื่น และหายป่วยเร็วๆ แต่ถ้าเป็นผู้ป่วยหนักอยู่ในห้อง ไอ.ซี.ยู. เขาจะกำจัดเชื้อต่างๆ อย่างเข้มงวด จึงไม่ควรนำดอกไม้สดไปเยี่ยม

- เลื่อนยศ ฉลองโชคชัย ขึ้นบ้านใหม่ ฯลฯ เพื่อแสดงความยินดี บางครั้งเราใช้ดอกไม้้นำไปมอบให้บุคคลอื่น เพื่อขอขมาลาโทษในสิ่งที่เราได้ล่วงเกิน หรือกระทำความผิด เมื่อสำนึกผิดไปแล้วจึงนำดอกไม้ไปมอบให้แสดงความเสียใจและขอภัย ดอกไม้จะเป็นสื่อที่ช่วยประสานรอยร้าว ความเจ็บปวด ความรู้สึกเสียใจ ฯลฯ ได้ดีกว่าคำพูดใด ๆ

- และในวาระสุดท้ายของชีวิต คนเรายังคงใช้ดอกไม้เป็นสื่อแสดงความรัก ความเสียใจ ฯลฯ โดยการนำพวงหรีดไปเคารพศพ ลูกหลานของผู้ตายพลอยรู้สึกอบอุ่น มีกำลังใจเพราะรู้สึกว่ามิเพื่อนร่วมทุกข์ ร่วมเสียใจด้วย

ดังนั้น เมื่อทราบจุดมุ่งหมายของการใช้ดอกไม้ในครั้งนั้นๆ จะเป็นโจทย์ข้อหนึ่งที่ช่วยให้ผู้ออกแบบจัดดอกไม้ทราบรูปทรงและขนาดการจัดได้ค่อนข้างชัดเจน ไม่ใหญ่โตเกินไปไม่สูงมาก ไม่กว้างมาก ต้องยกไปง่าย สะดวก และมั่นคงปลอดภัย ไม่โค่นล้มระหว่างทาง

2. เหมาะสมกับสถานที่

2.1 ขนาดของสถานที่ กว้างใหญ่ หรือเล็กคับแคบเพียงใด เป็นห้องระเบียบหรือ กลางแจ้ง ผู้ออกแบบต้องทราบว่าสถานที่ตั้งดอกไม้เป็นอย่างไร สถานที่เตรียมจัดดอกไม้เป็นอย่างไร เพื่อการตัดสินใจในเรื่องขนาดการจัด รูปทรงการจัด

2.2 ความสว่างของสถานที่ มีความสว่างมากน้อยเพียงใด หรือค่อนข้างมืดสลัวเพื่อการตัดสินใจในการเลือกสีของดอกไม้

2.3 บรรยากาศของสถานที่ เป็นสถานที่โอ่อ่า หรูหรา สงบ เงียบ ธรรมดา หรือ ชนบท ฯลฯ เพื่อการตัดสินใจเลือกวัสดุต่าง ๆ เช่น ภาชนะ ดอกไม้ แบบการจัด การจัดดอกไม้ขนาดใหญ่ที่จะตั้งในสถานที่กว้างใหญ่ ควรจัดกับที่ที่จะตั้งวาง เพื่อไม่ต้องขนย้าย ลำบาก และ

เสี่ยงต่อการเสียรูปทรง เสียเวลาปรับรูปทรงใหม่ เป็นการทำงานหลายครั้ง หรือแม้แต่การจัดขนาดมันคงแข็งแรง แม้จะยกขนย้ายไปไกลก็คงรูปและคงความสดดี ไม่เช่นนั้นต้องวางแผนให้มีที่จัดใกล้ๆ ที่ตั้ง หลังจากเตรียมวัสดุอุปกรณ์ทุกอย่างไว้พร้อมที่จะจัด เมื่อผู้ออกแบบทราบความมุ่งหมายและสถานที่แล้ว การออกแบบรูปทรง ขนาด จำนวนที่จะเป็นภาพค่อนข้างชัดเจน

3. เหมาะสมกับวัสดุอุปกรณ์ มีวัสดุอุปกรณ์พร้อม ควรสำรวจดูว่าวัสดุอุปกรณ์ในการจัดดอกไม้ที่มีอยู่เดิมอะไรบ้าง ที่ขาดต้องการอะไรเพิ่มบ้าง สิ่งที่เขาขาดนั้นสิ่งใดต้องซื้อ สิ่งใดที่พอจะดัดแปลงวัสดุเหลือใช้ หรือวัสดุอื่นในบ้านให้ใช้ทดแทนกันได้

3.1 วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็น

- ดอกไม้ ใบไม้
- ภาชนะสำหรับจัดดอกไม้
- ตะปูที่ยึดดอกไม้
- เครื่องมือเครื่องใช้

3.2 วัสดุอุปกรณ์ที่ช่วยสร้างบรรยากาศ

- ที่รองภาชนะ
- เครื่องประดับตกแต่ง

หลังจากสำรวจวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่แล้ว ก็จะทราบว่าสิ่งใดควรจัดหา จัดซื้อให้เหมาะสมกับจุดมุ่งหมายของงาน และสถานที่ตั้ง ซึ่งจะช่วยให้การออกแบบชัดเจนขึ้น การจัดหา จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์นั้นควรพิจารณาความถี่ในการใช้ ถ้าใช้บ่อยๆ เช่น ภาชนะ ซื้อแบบเรียบแข็งแรงทนทาน ถ้าใช้ครั้งเดียว หรือนาน ๆ ครั้ง ควรดัดแปลงใช้ภาชนะอื่นที่มีอยู่ในครัวเรือนเพราะถ้าซื้อแล้วใช้ไม่คุ้มค่าน่าเงินที่จ่ายไปแล้วยังเกะกะสิ้นเปลืองเนื้อที่เก็บ ดูแล รักษา

4. เหมาะสมกับท้องถิ่นและฤดูกาลของดอกไม้ หมายถึง ใช้ดอกไม้ที่มีอยู่ในท้องถิ่น และตามฤดูกาล เพื่อประโยชน์ดังนี้

- 4.1 ดอกไม้สดและสวย การขนส่งระยะไกลทำให้เกิดการช้ำรุดน้อย
- 4.2 มีปริมาณมากให้เลือกซื้อ
- 4.3 ราคาถูก ช่วยประหยัด
- 4.4 เงินตราไม่รั่วไหลออกนอกประเทศเกิน โดยไม่จำเป็น

ผู้ออกแบบจัดดอกไม้ต้องทราบว่าฤดูนั้นดอกไม้ในท้องถิ่นมีอะไรบ้าง ทั้งยังต้องหลีกเลี่ยงการใช้ดอกไม้ที่นิยม เช่น ไหว้ครู วันแต่งงาน วันบวช วันพระ เจ้าของงานบางราย มีงบประมาณมาก ต้องการความแปลกตา จึงเจาะจงให้ใช้ดอกไม้ต่างถิ่น หรือนอกฤดูกาล ดังนี้เป็นกรณีพิเศษ เมื่อทราบว่าจะใช้ดอกไม้ ใบไม้อะไรแล้ว จะช่วยให้ออกแบบรูปทรงการจัดได้ชัดเจน กำหนดที่ยึดวัสดุ ช่วยต่อกิ่ง ดามกิ่ง ฯลฯ

5. เหมาะสมกับเวลา

5.1 ช่วงเวลาที่ใช้ดอกไม้ 1-3 ชั่วโมง 1 วัน 3 วัน 5 วัน 7 วัน 1 เดือน หรือ 2 เดือน ผู้ออกแบบจะได้ตัดสินใจเลือกวัสดุให้เหมาะสม ซึ่งต้องพิจารณาแรงงานในการดูแลรักษาตลอดระยะเวลาที่ใช้งานด้วย

5.2 ช่วงเวลาในการเตรียมก่อนจัดและจัดดอกไม้ตลอดจนขนย้าย จัดตั้งวางเข้าที่ผู้ออกแบบและผู้จัดต้องทราบเวลาที่มีอยู่ กำลังงาน สถานที่ จึงจะสามารถเลือกออกแบบได้ว่า จะใช้แบบใด เพราะบางแบบใช้เวลาและแรงงานมาก เช่น แบบไทยประณีตศิลป์ บางแบบใช้เวลาและแรงงานน้อย เช่น แบบไทยธรรมดาและแบบสากล แม้งานต้องวางแผนการใช้เวลา สิ่งใดควรทำก่อน หรือทำที่หลังตามลำดับ สิ่งใดควรทำล่วงหน้าก่อนวันงานสามวัน สองวัน หนึ่งวัน และสิ่งใดควรทำในวันงาน เพื่อให้ได้ดอกไม้สดที่สดชื่นสวยงาม เสร็จและทันเวลา ดอกไม้ควรจัดเสร็จก่อนแขกมาในงาน 15 - 30 นาที

6. เหมาะสมกับกำลังงาน

6.1 แบบไทยประณีตศิลป์ ต้องใช้เวลาและแรงงานมาก และส่วนหนึ่งต้องเป็นแรงงานที่มีฝีมือที่ได้ฝึกไว้แล้วอย่างชำนาญในการประดิษฐ์ดอกไม้ ร้อยกรอง เย็บแบบ ปักพาน หรือแกะสลัก อีกส่วนหนึ่งเป็นแรงงานที่ฝึกใช้ทันทีทันใดได้คือ ประเภทที่ไม่ต้องใช้ฝีมือมาก

6.2 แบบไทยประยุกต์ หรือแบบผสม ใช้เวลาและแรงงานน้อยกว่าแบบแรก แรงงานใช้ฝีมือในการประดิษฐ์ดอกไม้ก่อนจัดน้อยกว่า แรงงานที่ไม่ใช้ฝีมือก็ต้องการน้อยกว่า

6.3 แบบไทยธรรมดา แบบธรรมชาติ หรือแบบสากล ใช้เวลาแรงงานน้อยกว่าทุกแบบ แรงงานที่ใช้ฝีมือในการจัดรูปทรงก็สามารถฝึกฝนใช้ได้ในเวลาไม่ช้านัก

6.4 รูปทรงเรขาคณิตแบบมองเห็นรอบด้าน เปลืองวัสดุ และแรงงานมากกว่าแบบมองเห็นด้านเดียว

6.5 รูปทรงตัวอักษร แบบญี่ปุ่น และแบบสวนป่า เป็นแบบที่ใช้วัสดุ แรงงานและเวลาน้อยที่สุด นับว่าเป็นแบบประหยัด ผู้ออกแบบ ผู้จัด หรือแม่งาน ต้องทราบว่าตนจะมีกำลัง งานประเภทฝีมือ และประเภทไม่มีฝีมือเป็นลูกมือในงานนั้นอยู่เท่าใด จึงจะสามารถออกแบบเลือกแบบที่เหมาะสม ต้องวางแผนใช้ลูกมือ แจกงานให้เหมาะกับฝีมือ ต้องรู้ว่าสิ่งใดควรให้ใครทำสิ่งใดต้องทำด้วยตนเอง

7. เหมาะสมกับงบประมาณ

ออกแบบจัดดอกไม้ต้องรู้ว่ามียกงบประมาณอยู่เท่าใด มากหรือน้อย ต้องประหยัดมากๆ หรือไม่ งบประมาณจะเป็นสิ่งที่ช่วยให้ตัดสินใจได้ชัดเจนในการออกแบบรูปทรงการจัดขนาด การจัด จำนวนที่จัด การเลือกดอกไม้ที่ผู้อื่นไม่นิยมใช้ก็ช่วยประหยัดได้วิธีหนึ่ง ผู้จัดซื้อ หรือผู้จ่ายตลาดต้องฉลาดในการปรับเปลี่ยนวัสดุทั้งชนิดและปริมาณให้พอเหมาะกับงบประมาณ ถ้าเกิดบังเอิญดอกไม้มีราคาแพงในวันนั้น ต้องซื้อปริมาณให้น้อยลง ให้อยู่ในวงเงิน แล้วจัดให้โปร่ง

บางกว่าที่ออกแบบไว้ หรือลดจำนวนลงตั้งวางให้น้อยจุดลง หรืออาจจะเพิ่มใบ ซึ่งมีราคาถูกให้มากขึ้น ไม่ควรอย่างยิ่งที่จ่ายเกินงบประมาณ เพราะเท่ากับเพิ่มปัญหาให้เจ้าของงาน ซึ่งมีรายจ่ายในเรื่องอื่นๆ อยู่มากและจำเป็น เช่น ค่าอาหาร เครื่องดื่ม เฉพาะเรื่องดอกไม้แม้จะน้อยไปบ้าง ถ้ามีศิลปะในการจัดก็จะจัดได้สวยงามเหมาะกับงานและเงินที่มีอยู่ เมื่อพิจารณาหลักเจตปรีชา ในการออกแบบจัดดอกไม้แล้ว ย่อมเป็นที่แน่ใจว่าผู้ออกแบบสามารถออกแบบรูปทรงสีสัน เลือกวัสดุทุกชนิดได้เหมาะสมกลมกลืนกับบรรยากาศของสถานที่ บรรลุจุดประสงค์ของงาน ไม่มีอุปสรรคปัญหาต่าง ๆ ในการดำเนินงาน หรือถ้ามีบ้างก็เพียงเล็กน้อย และจะสามารถแก้ปัญหาเฉพาะหน้าได้อย่างดี เสร็จทันเวลา

ชิ้นงาน เรื่อง การออกแบบและจัดชุดดอกไม้
คำชี้แจง ให้นักเรียนออกแบบและจัดชุดดอกไม้โดยใช้หลักการจัดดอกไม้ที่ได้ศึกษามา
เกณฑ์การประเมินทักษะการจัดดอกไม้ในงานพิธี

รายการ ประเมิน	เกณฑ์พิจารณาให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
4. การเตรียมวัสดุอุปกรณ์	เตรียมวัสดุอุปกรณ์เรียบร้อยมากที่สุด	เตรียมวัสดุอุปกรณ์เรียบร้อยมาก	เตรียมวัสดุอุปกรณ์เรียบร้อยปานกลาง	เตรียมวัสดุอุปกรณ์เรียบร้อยน้อย	เตรียมวัสดุอุปกรณ์เรียบร้อยน้อยที่สุด
5. ความสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์	มีความสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมากที่สุด	มีความสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานมาก	มีความสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานปานกลาง	มีความสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานน้อย	มีความสามัคคี มีมนุษยสัมพันธ์กับเพื่อนร่วมงานน้อยที่สุด
6. ลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติ	ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนได้ถูกต้องทุกครั้ง	ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนได้ถูกต้องบ่อยครั้ง	ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนได้ถูกต้องบางครั้ง	ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนไม่ค่อยถูกต้อง	ปฏิบัติตามลำดับขั้นตอนไม่ถูกต้อง
4. ความประหยัดและคุ้มค่าในการใช้วัสดุอุปกรณ์	ใช้วัสดุอุปกรณ์ประหยัด คุ้มค่ามากที่สุด	ใช้วัสดุอุปกรณ์ประหยัด คุ้มค่ามาก	ใช้วัสดุอุปกรณ์ประหยัด คุ้มค่าปานกลาง	ใช้วัสดุอุปกรณ์ประหยัด คุ้มค่าน้อย	ใช้วัสดุอุปกรณ์ประหยัด คุ้มค่าน้อยที่สุด
5. ความสะอาด	รักษาความสะอาดเรียบร้อยในการปฏิบัติงานมากที่สุด	รักษาความสะอาดเรียบร้อยในการปฏิบัติงานมาก	รักษาความสะอาดเรียบร้อยในการปฏิบัติงานปานกลาง	รักษาความสะอาดเรียบร้อยในการปฏิบัติงานน้อย	รักษาความสะอาดเรียบร้อยในการปฏิบัติงานน้อยที่สุด
6. การเก็บอุปกรณ์	การเก็บอุปกรณ์เสร็จเรียบร้อยมากที่สุด	การเก็บอุปกรณ์เสร็จเรียบร้อยมาก	การเก็บอุปกรณ์เสร็จเรียบร้อยปานกลาง	การเก็บอุปกรณ์เสร็จเรียบร้อยน้อย	การเก็บอุปกรณ์เสร็จเรียบร้อยน้อยที่สุด

รายการ ประเมิน	เกณฑ์พิจารณาให้คะแนน				
	5	4	3	2	1
7. ความ สวยงามของ ผลงาน	ผลงานมีความ สวยงามมาก ที่สุด	ผลงานมีความ สวยงามมาก	ผลงานมีความ สวยงามปาน กลาง	ผลงานมีความ สวยงามน้อย	ผลงานมีความ สวยงามน้อย ที่สุด
8. การ ออกแบบ ชิ้นงาน	ออกแบบ ชิ้นงาน อย่าง สร้างสรรค์ มากที่สุด	ออกแบบ ชิ้นงาน อย่าง สร้างสรรค์ มาก	ออกแบบ ชิ้นงาน อย่าง สร้างสรรค์ ปานกลาง	ออกแบบ ชิ้นงาน อย่าง สร้างสรรค์ น้อย	ออกแบบ ชิ้นงาน อย่าง สร้างสรรค์ น้อยที่สุด
9. ประโยชน์ การใช้งาน	อธิบาย ประโยชน์ใน การใช้งาน มากที่สุด	อธิบาย ประโยชน์ใน การใช้งาน มาก	อธิบาย ประโยชน์ใน การใช้งาน ปานกลาง	อธิบาย ประโยชน์ใน การใช้งาน น้อย	อธิบาย ประโยชน์ใน การใช้งาน น้อยที่สุด
10. การ นำเสนอ ผลงาน	นำเสนอ ผลงาน น่าสนใจมาก ที่สุด	นำเสนอ ผลงาน น่าสนใจมาก	นำเสนอ ผลงาน น่าสนใจปาน กลาง	นำเสนอ ผลงาน น่าสนใจน้อย	นำเสนอ ผลงาน น่าสนใจน้อย ที่สุด

ภาคผนวก ข
ภาพกิจกรรมการฝึกอบรม

ประวัติผู้ทำวิทยานิพนธ์

ชื่อ-สกุล	นางชนิสรา เทียมตระกูล
วัน เดือน ปีเกิด	วันที่ 5 เดือน เมษายน พ.ศ. 2523
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	22/3 ถนนนางสร้อยฟ้า ตำบลท่าพี่เลี้ยง อำเภอเมือง จังหวัดสุพรรณบุรี 72000
สถานที่ทำงาน	โรงเรียนวัดสวนหลวง หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านไร่ อำเภอลาดยาว จังหวัดนครสวรรค์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครสวรรค์ เขต 2
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2545 ครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย สถาบันราชภัฏนครสวรรค์ จังหวัดนครสวรรค์ พ.ศ. 2557 ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี จังหวัดลพบุรี